

THE BRITISH ESPERANTIST

The Official Organ of the British Esperanto Association.

VOL^o IV^a. N-RO 40.

APRILIO, 1908.

PREZO 3 PENCOJ.

KOSTO DE ABONO, AFRANKITE.

EN GRANDA BRITUJO.

Por unu jaro ... 3 ŝilingoj.
Unu numero ... 3 pencoj.

EKSTERLANDE.

Por unu jaro ... \$0.75, fr.4, M.3.
Laŭ Internacia Mono ... Sm. 1.50.

Abonoj estas akceptataj de la komencigo de ĉiu monato, kaj poŝtmarkoj estas akcepteblaj laŭ efektiva valoro. Sin turni al la Sekretario, 133-136, High Holborn, London, W.C.

REDAKCIO.

Manuskriptoj, k.t.p., devas esti sendataj al la Redaktora Komitato, 133-136, High Holborn, London, W.C.

Pri artikoloj la Komitato rezervas al si la rajton korekti la erarojn de stilo, k.t.p.

Ordinare oni ne povas resendi artikolojn neakceptitajn.

ANONCOJ.

Pri Anoncoj, sin turni al S-ro C. A. G. Browne, 53, Wych-street, London, W.C.

ENHAVO.

PAGŬ

To Our Readers ...	61
Pri la Anonco. ZACHERL KARL ...	62
Malsupreniro en la Turnakvon. H. S. BLAINE ...	63
Helenjaj Fabeloj. D-ro N. KABANOV ...	65
Historio de Mastro Akvorato. HANS ELLISSEN ...	66
La Kritikistoj — El Oriento, de C. BICKNELL kaj L. POLLINI ...	67
Versaĵo. C. BICKNELL — R. FRENKEL ...	68
Libraro kaj Gazetaro ...	69
La Praktikaj Ecoj de Esperanto. Abato AUSTIN RICHARDSON ...	71
Dua Cirkulero pri la Kvara ...	72
Chronicle. W. M. ...	73
Recent Lectures — Lecture Fund ...	76
B.E.A. Candidates for Membership, Exams, &c. ...	77
B.E.A. Meetings — List of Delegate Councillors ...	78
La Manio por "Plibonigoj." R. H. GEOGHEGAN ...	79
Answers to Correspondents ...	79
F.K.I., Alvokoj, Leteroj ...	80

ATENTU LA
NOVAN ADRESON!

Museum Station Buildings,
133-136, High Holborn,
London, W.C.

NOTE OUR
NEW ADDRESS!

To Our Readers.

We wish to lay before you, as clearly and concisely as possible, our present and future policies, in order to enlist not only your sympathy but your active co-operation. We particularly address those of our readers who are not yet Members of the Association.

In our issues of December and January last we announced the decision of the Council to distribute THE BRITISH ESPERANTIST to all Members of the B.E.A. without extra charge.

This privilege begins with our next number.

Members of the B.E.A. have hitherto paid annually a subscription of 5s. to the Association and 3s. for THE BRITISH ESPERANTIST—together 8s. In future the 5s. subscription will include both.

Subscribers to THE BRITISH ESPERANTIST who have hitherto paid 3s. per annum can now acquire full privileges of membership of the B.E.A. for a further annual payment of *Two Shillings*.

This step has been taken, not because our finances

permit it, but because we believe that it will ultimately lead to a strengthening of our position by a large increase in our membership.

Our aim is to build up in Britain a strong, progressive, united, corporate body of Esperantists. We believe in our movement. It is going to succeed. It is succeeding. The evidences of its success multiply around us every day, as we in the centre of things know.

The personal benefits to which our members are entitled include:—

- (1) A free copy each month of THE BRITISH ESPERANTIST.
- (2) A discount of from 15% to 20% on books purchased from the B.E.A.
- (3) Lessons by correspondence at reduced fees.
- (4) Free enrolment in Dr. Zamenhof's *Adresaro*.
- (5) Right to vote at General Meetings.
- (6) One free insertion in the "B.E." International Correspondence Column.

Further, we have placed at the disposal of our Members in our New Offices, **Museum Station Buildings, 133-136, High Holborn, London**, a comfortable room where they may read the latest numbers of Esperanto Journals from all parts of the world, and press-cuttings from numerous British Newspapers. All Esperanto literature is placed there for their use, and abundant opportunities are offered for conversation in Esperanto. This room is open daily from 10 a.m. till 6 p.m., except Saturday (10 a.m. to 1 p.m.). In addition, it will be open on Thursday evenings until 10 p.m. during April and May. If the attendance is sufficiently numerous, it is proposed to continue the evening arrangement. In short, our endeavour is to provide a popular centre at headquarters in the Metropolis where Esperantists from all parts, at home and abroad, may meet for general advantage, improvement and pleasure.

We have no intention of stopping at this point, but shall continue to extend the usefulness of the B.E.A. without limit.

The realisation of this ideal absolutely depends upon an immediate rapid and continued acceleration of our Membership.

The response to our recent appeals for new Members has been fairly satisfactory, but it is yet not sufficient to justify the sanguine hopes of those who advocated the change decided upon by the Council.

It is possible that many readers are holding back their applications for membership till May, when the financial year of the B.E.A. begins. May we ask them to send us in their subscriptions in the course of the current month? We wish to be in a position, when our Members meet in Edinburgh in the beginning of June, to say that the faith of the Council in the British *Esperantistaro* has been abundantly justified.

All *samideanoj* must naturally be propagandists in a small or great degree, but we now propose to show how far the present fame and funds of the B.E.A. enable practical assistance to be given to those who are able and willing to carry the propaganda further afield.

If you are desirous of forming a new group, the B.E.A. will send you, free of charge, according to requirements, a packet of leaflets for distribution. They will advise you how to proceed, and provide you with the names and addresses of people in your town or district who are known to be interested in the language, and who may co-operate with you locally. If you wish to give a lecture or read a paper they will supply you with the necessary information and materials. Lantern slides to illustrate lectures are also sent out to approved persons. The latest facts as to the advance of our movement are to be found in *THE BRITISH ESPERANTIST*.

If you are studying the language privately, the B.E.A. will recommend suitable text-books or other books according to your special requirements.

If you wish to correspond with foreign students, the B.E.A. will put you in touch with them in any part of the world you wish.

Possibly, in the course of your study, you may come

across points which are not quite clear to you. If so, the Editor of *THE BRITISH ESPERANTIST* will be happy to help you through the Correspondence columns of that journal, or by letter.

The B.E.A. has instituted a practical course of Lessons by Correspondence at a moderate fee, a deduction being allowed to Members.

If you are desirous of ascertaining the extent of your elementary knowledge of the language, or wish to obtain a Certificate of Proficiency, you may enter for the examinations, which are conducted personally at various centres, or through the Post.

The foregoing, we think, is a fairly comprehensive programme, and this by generous help and unstinted encouragement we have so far been enabled to carry out to a highly gratifying extent. But we must go forward still, for *halto estas morto; progreso estas vivo*.

In conclusion, if, by chance, we have not fully impressed you with the earnestness of our appeal, we counsel you to peruse this article again.

§ § §

Pri la Anoncado.

Antaŭ kelke da tagoj oni povis legi en gazeto holanda la jenan parabolon:—

Azeno, kiu kuris tra la arbaro, falis en profundan foson kaj malgraŭ ĉiuj siaj klopodoj li ne povis eligi sin. Preskaŭ mortante pro malsato, li vidis fine vulpon, kiun li insiste petis ekhelpi. "Mi estas tro malgranda por helpi vin," respondis la vulpo, "sed mi donos al vi bonan konsilon obeindan. Proksime de tie ĉi troviĝas granda kaj forta elefanto. Voku lin kaj li vin eliros el la foso en plejmalmulto da tempo." Kiam la vulpo estis foririnta, la azeno pripensis tiele: "Mi estas tre malforta pro manko de manĝaĵo. Ĉiu moviĝo miaflanke estas perdigo de mia forto. Se mi streĉos mian voĉon por voki la elefanton, mi fariĝos ankoraŭ pli malforta. Pro tio do, mi ne malŝparos kaj konsumos miajn fortojn. La elefanto devas veni, nealvokite." Tiel pensis la azeno kaj tial mortis pro malsato. Longatempe poste la vulpo preterpasis la foson kaj vidis en ĝi la ostaron de la azeno. "Se estas vere, ke la animoj de la bestoj transmigras en la homojn," li diris, "la animo de tiu ĉi azeno transiros sendube en iun el tiuj komercistoj, kiuj neniam povas decidiĝi anonci."

ZACHERL KARL.

§ § §

Ha! ha!

— Estas tri periodoj en la vivo de la viro, kiam li ne komprenas la virinon.

— Klarigu!

— Kononte ŝin, konante ŝin, kaj koninte ŝin.

H. C.

Malsupreniro en la Turnakvon.

De EDGAR ALLAN POE.

Tradukis H. S. BLAINE, Toledo, Ohio, U.S.A.

(Sekvo kaj fino.)

“Kiam mi sentis la svenigan glitegon de la malleviĝo, instinkte mi plifortigis mian tenon je la barelo kaj fermis la okulojn. Kelkajn momentojn mi ne kuraĝis ilin malfermi — atendente tujan pereon — kaj miregis, ke mi ne jam mortbaraktas en la akvo. Sed pasis momento post momento. Mi ankoraŭ vivas. La sento de falado jam ĉesis; kaj la movado de la ŝipeto ŝajnis preskaŭ sama, kia ĝi estis antaŭe en la zono de ŝaŭmo, escepte ke ni nun iom pli subakviĝis. Mi reprenis la kuraĝon, kaj denove rigardis la vidaĵon.

“Neniam mi forgesos la sentojn de solenego, teruro kaj admiro, kun kiuj mi ĉirkaŭrigardis. La skuneto ŝajnis pendi, kvazaŭ magie, meze de la interna surfaco de funelo vasta laŭ rondo kaj grandega laŭ profundeco, kies perfekte glatajn flankojn oni povus preni por ebono, se ne pro la konfuzanta rapideco kun kiu ili tordiĝis kaj la ekbrilanta, palega lumo de ili eljetata, dum la radioj de l' plena luno, el tiu ronda fendo inter la nuboj, kiun mi jam priskribis, verŝiĝis kiel fluo de ora glorego laŭlonge de la nigraj muroj, kaj for en la profundaĵojn de la abismo.

“En la unuaj momentoj mi estis tro konfuzita por observi ion ĝuste. La ĝenerala elrompiĝo de terura grandiozeco estis ĉio, kion mi vidis. Tamen, kiam mi iom sukcesis regi min, mia rigardo instinkte falis malsupren. En tiun ĉi direkton mi povis havi nebaritan vidadon, pro la maniero, laŭ kiu la ŝipeto pendis sur la klinita supraĵo de l' akvorondo. Ĝi staris tute rekta, tio estas, la ferdeko kuŝis paralela kun la akvo; sed tiu ĉi lasta kliniĝis je angulo de 45 gradoj, tiel, ke ni ŝajnis kuŝi sur nia flanko. Tamen, mi ne povis ne rimarki, ke al mi ne estas pli malfacile konservi mian tenadon kaj staradon en tiu situacio, ol se efektive mi starus sur vera horizontalo; kio, mi supozas, estis pro la rapideco je kiu ni ĉirkaŭiris.

“La radioj de la luno ŝajnis traserĉi la fundon mem de la profundegaĵo; sed mi ankoraŭ ne povis klare vidi ion, pro densa nebulo, kiu ĉion... ĉirkaŭvolvis, kaj super kiu pendis belega ĉielarko, simila al tiu mallarĝa, mal-firma ponto, kiu, laŭ la diro de la Mahometanoj, estas la sola vojo inter la Tempo kaj la Eterneco. Tiu ĉi nebulo aŭ ŝprucaĵo sendube naskiĝis de la interbatalado de l' muroj de la funelego, ĉiuj kunigantaj ĉe la fundo — sed la

kriegon, kiu supreniris ĉielen el tiu nebulo, mi ne kuraĝas provi priskribi.

“Nia unua glito en la abismon mem, el la zono de ŝaŭmo supre, malsupren portis nin grandan longon sur la deklivo; sed nia plua malleviĝo neniel estis laŭ same proporcia rapideco. Ĉirkaŭe kaj ĉirkaŭe ni kuregis, ne laŭ unuforma movado, sed per kaptarnaj balancoj kaj skuoj, kiuj ĵetis nin jen nur kelkajn centojn da metroj, jen preskaŭ la tutan rondiron de l' turniĝo. Nia malleviĝo je ĉiu rondiro estis malrapida, sed tre sentebila.

“Ĉirkaŭrigardante sur la vastan etendaĵon da fluida ebono, sur kiu ni tiel portiĝis, mi ekvidis, ke nia ŝipeto ne estas la sola objekto tenata de la turnakvo. Supre kiel malsupre videblaj estis rompaĵoj de ŝipoj, amasoj de konstrumaterialo, kaj ŝtipoj, kune kun multaj pli malgrandaj objektoj tiaj, kiaj mebloj, rompitaĵoj, bareloj kaj tabuloj. Mi jam priskribis la preternaturan scivolemon, kiu nun anstataŭis miajn unuajn timojn. Tiu scivoleco ŝajnis kreski, ju pli mi proksimiĝis al mi terura fatalo. Mi nun komencis observi, kun stranga intereso, la sennombrajn kun-naĝantaĵojn. Certe, mi estis en deliro — ĉar mi eĉ celis amuziĝi, konjektante pri la rilataj rapidecoj de iliaj apartaj malleviĝoj al la ŝaŭmo sube. ‘Tiu ĉi abio,’ mi unufoje trovis min diranta, ‘certe estos la objekto kiu la unua faros tiun teruran salton kaj malaperos’ — kaj tiam mi malkontentiĝis, vidante, ke la rompaĵo de holanda komercoŝipo preterpasis ĝin, kaj subiris antaŭa. Fine, post kelkaj tiaj divenoj, kaj trompiĝo pri ĉiuj, tiu ĉi fakto — la fakto de mia ĉiama malĝusta kalkulo, ekprezentis al mia cerbo tian serion de pensoj, kia miajn membrojn denove tremigis kaj ree forte batigis la koron.

“Ne estis nova timego, kiu tiele influis sur min, sed la naskiĝo de pli ekscitanta *espero*. Tiu ĉi espero devenis parte de la memoro, kaj parte de la nuna observado. Mi rememoris la grandan diversecon de la alnaĝantaĵoj dis-ŝutitaj sur la bordojn de Lofoden, ensuĉitaj kaj poste forĵetitaj de la Mosko-ström. La granda plejmulto el tiuj ĉi objektoj estis rompitaĵoj laŭ plej eksterordinara maniero — tiom frot-egitaĵoj kaj malglatigitaj ili estis, ke ili ŝajnis tute trapikitaj de splitaĵoj, sed mi ja klare memoris, ke estis kelkaj el ili, kiuj tute ne estis difektitaj. Nu, mi ne povis klarigi tion ĉi krom per la supozo, ke la malglatigitaj derompaĵoj estis la solaj, kiuj estis tute englutitaj — ke la ceteraj eniris la turnakvon je tiel malfrua momento de l' tajdo, aŭ ial malsupreniris tiel malrapide post la eniro, ke ili ne atingis la fundon antaŭ la turniĝo de la tajda alfluo, aŭ de la forfluo, laŭ la okazo. Mi juĝis ebla, ke

ĉe iu el la du okazoj, la objektoj tiel povus esti rekirlitaj al la supraĵo de l' oceano sen partopreno en la sorto de tiuj, kiuj estis ensuĉitaj pli frue aŭ englutitaj pli rapide. Mi faris, ankaŭ, tri gravajn konstatojn. La unua estis ke, laŭ ĝenerala regulo, ju pli grandaj estis la objektoj, des pli rapide ili malsupreniris; la dua, ke, el du masoj de egala amplekso, unu sfera, kaj la alia de ia ajn alia formo, la supereco pri rapideco de malleviĝo estis ĉe la sfero; la tria, ke, el du masoj de egala grandeco, unu cilindra, kaj la alia de ia ajn alia formo, la cilindro englutigis pli malrapide. Post mia saviĝo mi diversfoje parolis pri tiu ĉi temo kun maljuna lernejestro de la regiono; kaj de li mi lernis la uzon de la vortoj 'cilindro' kaj 'sfero.' Li klarigis al mi — kvankam mi forgesis lian klarigon — ke tio, kion mi vidis, estis efektive la natura rezultato de la formoj de l' naĝantaĵoj, kaj li montris kiamaniere okazas, ke cilindro, naĝanta en turnakvo, pli kontraŭstaras la ensuĉeman forton kaj pli malfacile englutigas, ol egale ampleksa objekto de ia ajn alia formo.

"Estis unu frapanta cirkonstanco, kiu forte influis konfirmi tiujn ĉi observojn, kaj naskis ĉe mi la deziron profiti ilin, kaj tiu ĉi estis, ke ĉe ĉiu rondiro ni preterpasas ion similan al barelo, aŭ velstango aŭ masto de ŝipo, dum multaj el tiaj objektoj, kiuj naĝis je nia alteco kiam mi unue malfermis la okulojn sur la mirindaĵojn de l' turnakvo, nun estis altaj super ni, kaj ŝajne estis moviĝintaj tre malmulte el sia originala situacio.

"Mi jam ne plu ŝanceliĝis kion fari. Mi decidis forte ligi min al la barelo je kiu mi nun tenis, fortranĉi ĝin de la ŝipeto, kaj ĵeti min kune kun ĝi en la akvon. Per signoj mi altiris la atenton de mia frato, montrante sur la barelojn kiuj alproksimiĝadis al ni, kaj farante ĉion eblan por komprenigi al li, kion mi faros. Mi pensis fine, ke li komprenas mian intencon — sed, ĉu tiel estis aŭ ne, li malespere skuis la kapon, kaj rifuzis ekmovi el sia loko apud la bolto. Estis neeble lin atingi — la danĝero permesis nenian prokraston — kaj tial, kun maldolĉa ŝanceliĝo, mi lasis lin al lia sorto, ligis min al la barelo per la ligiloj, kiuj tenis ĝin al la ŝipeto, kaj forsaltis maron sen plua prokrasto.

"La rezultato estis precize tio, kion mi esperis. Ĉar estas mi, kiu rakontas al vi tiun ĉi historion — vi vidas, ke efektive mi saviĝis! — kaj ĉar vi jam scias la metodon de tiu saviĝo, kaj tiel antaŭvidas ĉion, kion plue mi povos diri — mi finas rapide mian rakonton. Estis eble unu horon post mia forsalto el la ŝipeto, kiam tlu ĉi, malleviĝinte je vasta distanco malsupren, tri-kvarfoje furioze rondiregis, kaj, kunportante kun si mian amatan

fraton, profundigis tuj kaj por ĉiam en la haoson de ŝaŭmo sube.

La barelo, al kiu mi min ligis, estis malleviĝinta nur iom pli ol duonon da la distanco inter la fundo kaj la loko, kie mi forlasis la ŝipeton, kiam okazis granda ŝanĝo en la karaktero de la turnakvo. La deklivo de la flankoj de la vasta funelo ĉiumomente fariĝis malpli kruta. La turniĝoj de l' kirlado iom post iom fariĝis malpli furiozaj, la ŝaŭmo kaj la ĉielarko grade malaperis, kaj la fundo de la turnakvo ŝajnis malrapide leviĝi. La ĉielo estis klara, la ventoj trankviliĝis, kaj la plena luno estis helege subiranta en la okcidento, kiam mi denove min trovis sur la supraĵo de l' oceano, kun la bordoj de Lofoden rekte antaŭ miaj okuloj, kaj super la loko kie estis la Mosko-ström. Estis la horo de la malakcelo — sed la ondoj de l' maro, pro la efekto de la uragano, ankoraŭ leviĝis kiel montoj. Mi estis portata rapidege en la Ströman kanalon kaj, post malmultaj minutoj plu, estis rapidigata laŭlonge de la bordoj en la kaptejojn de la fiŝkaptistoj. Boato savis min — senfortigitan de laciĝo — kaj (nun, kiam estis pasinta la danĝero) mutan pro memoro al ĝia teruro. Tiuj, kiuj min tiris sur ĝin, estis miaj malnovaj kunuloj kaj ĉiutagaj kolegoj, sed ili rekonis min ne pli, ol ili estus rekonintaj vojaĝanton el la lando de l' fantomoj. Miaj haroj, kluj la antaŭan tagon estis nigraj kiel korvo, estis tiel same blankaj, kiel vi nun vidas ilin. Oni diras ankaŭ, ke la tuta mieno de mia vizaĝo estis ŝanĝita. Mi rakontis al ili mian historion — ili ne kredis ĝin. Mi nun rakontas ĝin al vi, kaj mi apenaŭ povas esperi, ke vi havos al ĝi pli da fido, ol havis la gajaj fiŝkaptistoj de Lofoden."

(Fino.)

§ § §

Rakontetoj pri "Babilemulo."

Babilemulo estas sprita sinjoro, kaj ofte faras amuzajn respondojn. Foje li subite kisis sian edzinon en la salono, dum ĉeestis vizitantoj. Kompreneble la edzino iom protestis. Tial diris Babilemulo, — se mi ne devas kisi mian propran edzinon, *kies* edzinon mi devas kisi?

Foje Babilemulo estis en franca urbo en somero, dum tre varma vetero. Unu matenon, post nokto de sufoka varmeco, li eniris en la katedralon por havi iom da malvarmeteco. Tie li interparolis kun urbano, kiu diris, ke la subestro de la urbo sin mortigis en la nokto pro la varmeco. Sed — respondis Babilemulo — kial do li pensis, ke li tiel envitos la varmecon? Oni ja diris al mi, ke *tie sube* ne estas nur varme, sed varmege.

G. D. Lewis.

Helenjaj Fabeloj.*De MAMIN-SIBIRJAK.**El rusa lingvo tradukis N. KABANOV.***Antaŭfabelo.**

Baju, baju, baju!...

Unu okuleto ĉe Helenjo dormas, alia rigardas; unu oreto ĉe Helenjo dormas, alia aŭskultas.

Dormu, Helenjo, dormu belulino; paĉjo dume rakontados fabelojn. Ŝajnas, ĉiuj estas tie ĉi; kaj la kato, kaj la vila vilaĝa hundo, kaj la griza museto, kaj la grileto ĉe la forno, kaj la makulkolora sturno en la kaĝo, kaj la malpacema koko.

Dormu Helenjo, tuj la fabelo komenciĝas. Jen jam la alta luno rigardas en la fenestron; jen la straba leporo lame trakuris sur siaj piedetoj; lupaj okuloj eklumiĝis kiel flavaj fajretoj. Alflugis la maljuna pasero al la fenestro mem, frapas per la beko sur la vitron kaj demandas: "ĉu baldaŭ?" Ĉiuj estas ĉi-tie, ĉiuj kolektiĝis kaj ĉiuj atendas la Helenjan fabelon.

Unu okuleto ĉe Helenjo dormas, alia rigardas; unu oreto ĉe Helenjo dormas, alia aŭskultas.

Baju, baju, baju!...

Fabelo pri la Kulineto.**I.**

Kiel naskiĝis la Kulineto — neniu vidis.

Tio ĉi okazis sunan printempan tagon. La Kulineto ĉirkaŭrigardis kaj diris:

— Bone!...

Ordigis la Kulineto siajnflugilojn, defrotis la maldikajn piedetojn unu je alia, ankoraŭ ĉirkaŭrigardis kaj diris.

— Kiel bone! Kia varma suno, kia blua ĉielo, kia verda herbeto — bone, bone! Kaj ĉio estas mia!...

Ankoraŭ interfrotis la kulineto siajn piedetojn kaj ekflugis;flugadas, ĉion admiras kaj ĝojas. Kaj malsupre la herbeto verdas kaj en la herbeto kaŝiĝis la purpura floreto.

— Kulineto, al mi! — ekkriis la floreto.

La kulineto malsupreniĝis teren, surrampis sur la floreton kaj komencis trinki la dolĉan floran sukon.

— Kia vi estas bona, floreto! — diras la Kulineto, defrotante sian buŝeton per piedetoj.

— Nu jes, bona, nur jen mi ne scias iradi, — plendis la floreto.

— Kaj tamen estas bone, — certigis la kulineto. — Kaj ĉio estas mia!...

Ankoraŭ ŝi ne finis paroli, kiam surflugis kun zumado la vila Burdo kaj rekte al floreto.

— Zzz..., kiu enrampis en mian floreton? Zzz... Kiu trinkas mian dolĉan sukon? Zzz...

Ha vi, malbona kulino, foriru! Zzz... foriru tuj, se vi ne volas, ke mi mordetu vin!

— Permesu, kion ĉi tio signifas? — ekpepis la kulineto. — Ja ĉio estas mia!...

— Zzz... ne, mia!

La Kulineto apenaŭ sin savis de la kolera Burdo. Ŝi sidiĝis sur herbeton, ellekis siajn piedetojn, malpurigitajn de la flora suko kaj ekkoleris.

— Kia malgentilulo estas ĉi tiu Burdo... Eĉ mirinde!... Ankoraŭ li volis piki... Ja ĉio estas mia — kaj suneto, kaj herbeto, kaj floretoj.

— Ne, jam pardonu — mia! — elparolis vila Vermeto, suprenrampanta laŭlonge sur ŝtupo de herbeto.

La kulineto konsideris, ke la vermeto ne scias flugi kaj ekparolis pli kuraĝe:

— Pardonu min, Vermeto, vi eraras... Mi ne malhelpas vin rampi, do vi ne disputu kun mi!

— Bone, bone... Jen nur vi ne tuŝu mian herbeton. Mi ne amas ĉi tion, mi devas konfesi. Nemalmulto da vi flugadas ĉi tie. Vi estas la popolo malserioza, mi do estas serioza Vermeto... Por diri malkaŝe, ĉio apartenas al mi. Jen mi surrampas sur herbeton kaj elmanĝos; enrampas mi en kian ajn floreton kaj ankaŭ elmanĝos. Ĝis la revido!...

II.

Dum kelkaj horoj la kulineto elsciis entute ĉion, nome, ke krom suno, blua ĉielo kaj verda herbeto ekzistas ankoraŭ la kolera burdo, la seriozaj vermoj kaj la diversaj pikiloj sur la floroj. Unuvorte, riceviĝis granda ĉagreno. La kulineto eĉ ofendiĝis. Efektive, ŝi estis certigita, ke ĉio apartenas al ŝi kaj estas kreita por ŝi, sed ĉi tie aliaj opinias tion saman. Ne, io estas ne vera... Ne povas ĉi tio esti.

Flugas la kulineto pluen kaj vidas... akvon.

— Nu, ĉi tio estas jam mia! gaje ekpepis ŝi. — Mia akvo... Ha, kiel estas gaje! Tie ĉi estas la herbeto, la floretoj.

Dume al Kulineto flugas renkonte aliaj kulinetoj.

— Bonan tagon, fratulino!

— Bonan tagon, bonulinoj! Ja mi jam ekenuis flugadi sola. Kion vi faras ĉi tie?

— Ni ludas, fratulino! Iru do al ni. Ĉe ni estas gaje... Ĉu vi antaŭnelonge naskiĝis?

— Nur hodiaŭ... La Burdo apenaŭ ne pikis min; poste mi vidis Vermeton. Mi opiniis, ke ĉio estas mia, sed ili diras, ke ĉio estas ilia.

Aliaj kulinetoj trankviligis la gastinon kaj invitis ludi kune. Super la akvo la kulinoj ludis kolone: sin turnadas, flugadas, pepadas. Nia kulineto eĉ malfacile spiras pro ĝojo kaj baldaŭ tute forgesis la koleran Burdon kaj seriozan Vermeton.

— Ha, kiel bone!... murmuretis ŝi kun ravo.
— Ĉio estas mia: kaj suneto, kaj herbeto, kaj akvo. Pro kio aliaj koleras, mi entute ne komprenas. Ĉio estas mia, sed mi neniun malhelpas vivi: flugadu, zumadu, gaju. Mi permesas...

Finis la Kulineto ludi kaj gaji kaj sidiĝis ripozi sur la marĉan karikon.* Necesas ja ripozi, efektive. Vidas la kulineto, kiel gajas aliaj kulinetoj; subite, la pasero; de kie nur li ekaperis! tiel li preterflugegis, kvazaŭ iu ĵetis ŝtonon.

Ha! Ho! ekkriis la kulinetoj kaj disflugis ĉiufanken.

Kiam la pasero forflugis, mankis tuta deko da kulinetoj.

— Ha, rabisto! — mallaŭdis la maljunaj kulinetoj. Tutan dekon li elmanĝis...

Ĉi tio estis pli malbona, ol la Burdo. La kulineto komencis timi kaj kaŝiĝis kun aliaj junaj kulinetoj ankoraŭ plue en la marĉan herbon. Sed ĉi tie alia malbono: du kulinetojn elmanĝis la fiŝo, du aliajn—la rano.

Kio do estas ĉi tio? — miris la kulineto. — Ĉi tio estas jam tute nebona... Tiel ja neeble estas vivi. Ha, kiaj malbonuloj!

Bone, ke estis multo da kulinetoj kaj neniun observadis la malpliigon. Nu, alflugis ankoraŭ novaj kulinetoj, kiuj ĵus naskiĝis. Ili flugadis kaj pepadis:

— Ĉio estas nia... Ĉio estas nia...

Ne, ne ĉio estas nia,—ekkriis al ili nia kulineto. — Ekzistas ankoraŭ la kolera Burdoj, la seriozaj Vermoj, la malbonaj Paseroj, la Fiŝoj kaj la Ranoj. Estu singardemaj, fratulinoj!

Cetere, venis la nokto, kaj ĉiuj kulinetoj kaŝiĝis en la kanoj, kie estis tiel varme. Disŝutiĝis la steloj sur la ĉielo, supreniĝis la luno kaj ĉio reflektiĝis en akvo.

Ha, kiel estis bone!

— Mia luno, miaj steloj, — pensis nia Kulineto, sed ŝi diris ĉi tion al neniun: ja oni povas forpreni eĉ tion ĉi...

III.

Tiel pasigis la Kulineto la tutan someron. Multe ŝi gajis, sed ankoraŭ estis multo da malagrablaĵoj. Dufoje apenaŭ ne glutis ŝin la lerta hirundo; poste nerimarkeble alŝteliĝis la rano—nu ja nemalmultajn malamikojn havaŝ la kulinetoj! Estis ankoraŭ la ĝojoj. La kulineto renkontis alian kuleton, kun vilaj lipharetoj. Tiu do diras:

— Kia vi estas bela, kulineto... Vivu ni kune...

Kaj ekvivis ili kune, tute bone ekvivis. Ĉiam kune: kien unu, tien la alia. Kaj eĉ ili ne rimarkis, kiel la somero pasas. Komenciĝis

la pluvoj, la malvarmaj noktoj. Nia kulineto elnaskis ovetojn, kuŝigis ilin en densa herbo kaj diris:

— Ho, kiel mi estas laca!

Neniu vidis, kiel la kulineto mortiĝis. Nu ja, ŝi ne mortiĝis, nur ekdormis por vintro, por printempe vekigi denove kaj denove vivi.

§ § §

La Historio de Mastro Akvorato.

(Fabelo de HANS ELLISSEN.)

En la mezo de Zujdro Maro sidas la holanda insuleto Urk. Apenaŭ oni povas vidi ĝin se la ŝipeto ne tre alproksimiĝas al ĝi, tiel plata kaj malalta kaj malgranda ĝi estas. Sed eĉ se Urk estas malgranda, ĝiaj enloĝantoj estas notindaj pro la kuriozeco de ilia vesto. Pri la kostumo ili estas tre fieraj, kaj prave. La lasta fasono de Amsterdamo ne ilin koncernas, ĉar sendube la modo antikva kaj neŝanĝa de Urk estas pli admirinda, ol ia alia modo ajn. Neniu scias tion plibone, ol la Urkanoj mem. Kaj artistoj sennombraj kaj pentraĵoj senfinaj ankoraŭ tion atestas.

Nu, la ĉefa Urkano kunvokis kunvenon de l' insuletanoj. En lian kapon jam venis grandioza ideo. Ĉiuj ĉeestis; laŭnombre dek ses, enkal-kulante la dujaran infanetion. Mi ne volas ĝeni vin citante la parolon de lia insulestra Moŝto. Sume, li proponis pacan militiron de la flanko de l' Urkanoj por konvinki la ceterajn Holandanojn, ke ili devas tuj kaj nepre sin beligi laŭ la Urka modo, kaj ke nenia alia modo taŭgos. Unuvoĉe interkonsentite!

Memkonvinkitaj, ke ili revoluciigos Holandon, la misiistoj disvojaĝas. Ili renkontas mokojn, insultojn, eĉ batojn, — sed ĉio tio pligrandigas ilian fervoron. Kelkajn aliĝantojn ili ricevas kaj la propagandado fariĝas pli kaj pli obstina. Sed la Holandano akceptas novajn kutimojn ne tre rapide; kio sufiĉis por lia patro, tio sufiĉos por li. Kial li akiru novan veston, kiam la vesto portadita de lia avo estas ankoraŭ ne eluzita?

La bandeto tamen sin kuntenis tre firme, ĉar disiĝo estus pereiga. Ili iomete impresis la flegmajn Holandanojn. Ilia famo disvastiĝis tra la lando, sed multajn varbitojn ili ne ricevis. Kvindeko da homoj kontraŭ milionoj! Ilia tasko postulis ilian tutkoran sindonemon sen ia disdividiĝo.

Sed unu el ili — oni finomis lin Akvorato, ĉar li estas ruzema kaj trompema — ĵaluziĝis pri la gloro, kiun la insulestro ricevis, kvankam tiu gloro ankoraŭ estis ja nemulta. Li faris planon por tondi la flugilojn de l' insulestro. La pantalono de l' Urkano estas tenata de kvar grandaj perlamotaj butonoj. Mastro Akvorato alkudros butonojn el polurita flavkupro anstataŭ

* Lat. carex, Eng. sedge, rush, carices.

el perlamoto. La brileco de la novaj butonoj sendube altiros la tutan atenton al li kaj la insulestro estos puŝita en la fonon. Lia kapo ŝveligis per tiu ĉi vere brila ideo, kaj li fanfaronis, ke li estas la sola, kiu portadas la veran Urkan modon kun butonoj el oro pura. El pura oro, vi rimarkos!

Nu, ŝtelisto, kiu aŭdis la anoncon, tre deziris havigi al si tiujn ĉi multekostajn butonojn; tial li atendis, embuske kaj nokte, Mastron Akvorato. Li pagis al la singrandigantan elpensinton per bato de bastonego kaj tuj fortondis la brilajn butonojn. Kiam Akvorato rekonsciiĝis, li malfacile sin levis kaj stariĝis, kaj jen! la pantalono pro la manko de alkroĉiloj defalis. Malfeliĉe, en la sama momento almarŝis policano, — okazas kelkafoje eĉ en Holando, ke policano aperas, kiam oni lin bezonas, — kiu vidante la maldecan staton de Mastro Akvorato, tuj lin arestis.

Kaj la veraj Urkanoj, tute ne malĝojiĝante pri la meritita puno de Akvorato, iris trankvile sian vojon. Iom post iom ili konvinkis la Holandanojn, ke la vesto Urka estas ja la plej bela el ĉiuj. Oni trovis, ke perlamotaj butonoj taŭgas perfekte; eĉ la ŝtelisto laŭdis ilin pro tio, ke ili ne tentas lin al senprofita ŝtelo.

§ § §

La Kritikistoj.

Tre lerta pentristo, kiu volis ekscii la opinion de la publiko pri iu pentraĵo sia, ĝin metis en multe trapasata loko, esprimante la deziron ke la pasantoj signu la partojn, kiujn ili trovas malbone faritajn. Kiam li venis vesperon forpreni sian pentraĵon, li vidis kun miro ke ĉiu parto estas signita. La sekvintan tagon li remetis sian pentraĵon kun la peto, ke la publiko signu la partojn, kiujn ili trovas bone faritajn. Vesperon li trovis plezure, ke ĉiuj partoj estas aprobitaj!

Ĉio en la mondo povas esti kritikata, jam la universo ne estas escepto; sed la manko estas plejofte en la kritikanto mem, kiu vidas aŭ komprenas nur parton. Tial, se ĉiu kritikisto estos permesata forpreni unu ŝtonon de la kastelo Esperanto, la konstruaĵo neeviteble ruiniĝos. Ne, ĉiuj fidelaj Esperantistoj devas diri: "Ne tuŝu kun malamikaj manoj, ĉar ĝi ne estas persona, ĝi estas tutmonda afero!"

N. J. L.

(82-jara B.E.A.-ano.)

§ § §

Maljuna Fraŭlino (al almozulo kiu timas hundon): "Ne timu, lia bojo estas pli grava, ol lia mordado."

Almozulo (jam kruele mordita): "Pro Dio! S'norino. Ne permesu lin boji!" — ŬOAGO.

El Oriento.

Vojaĝinte en la insulo Cejlono la lastan Januaron, ni alvenis lokon ne malproksime de la fama monto nomita "La Pinto de Adamo" (Adam's Peak, *elparolu*: *ādāmz piĵk*), unu el la plej altaj kaj krutaj en la insula montaro; kaj, memorante ke estos plena luno la morgaŭan nokton, ni decidis pilgrimi al la sanktejo sur la supro, kiu ĉiujare altiras milojn da piuloj el la insulo, el Azio kaj eĉ el pli malproksimaj landoj, ĉar sur la plej alta pinto, la granita roko havas naturan kaveton, iom skulptitan kaj plibonigitan per homa arto, kiu pli malpli similas al homa piedo, kvankam tre granda kaj longa ĉirkaŭ unu metron kaj duono. Tiu ĉi estas, laŭ la kredo de la Hindoj, la piedsigno de la dio "Siva"; laŭ tiu de la Mahometanoj kaj Buddhanoj la piedsigno de Adamo aŭ de "Buddha," aŭ eĉ, oni diras, laŭ la opinio de kelkaj kredemulaj Kristanoj, la signo de la Apostolo Tomaso.

La Buddhistoj vizitas la sanktejon je la plenluna tempo, kaj precipe dum la vintraj monatoj, kiam la vetero estas pli favorema sen ventegoj aŭ pluvegoj, kaj pro tio ni esperis renkonti multajn aliajn pilgrimantojn.

Do, la proksiman posttagmezon, ni atingis la ripozejon aŭ hoteleton, kiu kuŝas je ok mejloj de la montpinto. Pluvigis forte; la valoj estis plenaj de nebulo, kaj la monto estis nevidebla, sed kredeble kiel la antaŭajn tagojn, la ĉielo klariĝos dum la nokto. Ni vespermanĝis post la sunkuŝiĝo, kaj ofte aŭdis la voĉojn kaj kantojn de la pilgrimantoj, kaj vidis la lumon de iliaj lampoj kaj torĉoj sub la arboj. Ni dormis tri horojn, kaj post noktmezo la hotelmastro nin vekis; ni trinkis tason da teo, kaj je la unua horo, kune kun juna gvidisto kaj alia knabo kiu portis niajn surtutojn kaj iom da manĝaĵo, ni foriris. La ĉielo estis tre bela; la luno kaj steloj brilis mirinde kaj dum du horoj la lampo estis tute senutila, ĉar ni marŝis supren kaj malsupren sur la bonaj vojetoj de tekulturejo. Poste ni komencis la supreniron de la kruta kaj laciga monto.

Estas nur unu mallarĝa vojeto, farita tra la densa arbaro, vera ŝtuparo sur ŝtonoj kaj arbradikoj. La lunradioj ne penetris la ombraĵon, kaj sen la helpo de la lampoj oni povis nenion ekvidi, kaj eĉ malmulte per ĝi, ĉar kiu portas lumon ĉiam lumigas sian propran vojon, ne alian; do ni ofte glitis aŭ faletis, kaj nia progreso estis malrapida. Dekstren aŭ maldekstren oni ne povis iri, pro la nepenetrebla arbaro. La tropika nokto estis sufiĉe varma; baldaŭ niaj vestoj tute malsekiĝis pro senĉesa svitado, kaj ĉiam supren, supren ni iris, neniam trovante ebenan teron. Post unu horo ni alvenis al la piedo de la lasta kaj pli kruta konuso. Tie kaj

tie ĉi kavaĵoj por la piedoj estas skulptitaj, kaj antikvaj ĉenoj el fero, fiksitaj en nekonata epoko, helpas la grimpadon. Sed ne estas ia ajn vera malfacila loko kaj nenia ajn danĝero. La alia vojo (ĉar ekzistas nur du) de la urbeto Ratnapura, apud kiu preskaŭ ĉiuj Cejlonaj juveloj troviĝas, estas multe pli longa, laciga kaj malfacila; sed eĉ per ĝi blindaj aŭ lamaj pilgrimantoj ofte vojaĝas, kaj pro tio gajnas pli da favoroj. Fine, iom antaŭ la kvina horo, post kvar horoj da marŝado, sen ia halto, ni atingis la pinton, kie estis ja ĉirkaŭ ducent gepilgrimantoj. Multaj virinoj portis siajn infanetojn, kaj ĉiuj tremis pro la malvarma vento, kiun kredeble ili sentis pli ol ni, ĉar ili estis preskaŭ nudaj.

Torĉoj faritaj el la folioj de kokos-palmoj kaj la ŝeloj de la kokos-nuksoj brulis ĉirkaŭe. Amaso da pilgrimantoj staris aŭ sin klinis genue apud la piedsigno kovrita per malgranda tegmento; aliaj kuŝis sur la tero, kaj longatempe restis silente kaj senmove. Kelkafoje ia paroladeto de la Buddhista flave-vestita monaĥo, aŭ ondo da pli granda fervoro ekscitis ilin, kaj ili ekmurmuris, tiam ekĝemis, tiam kun voĉoj ĉiam pli laŭtigantaj kriis, "Sadhu, Sadhu." Tre interesa, pentrinda, ankaŭ tre kortuŝanta estis la vidaĵo, ĉar la pilgrimantoj estis sendube tre fervoraj. Multaj el ili estis piedirintaj de malproksimaj vilaĝoj, vojaĝinte eble du aŭ pli semajnojn. Iuj oferis rizon, iuj florojn, iuj monerojn; iuj sonorigis unu el la sanktaj sonoriloj ĉirkaŭ la sanktejo. Kelkaj virinoj detranĉis iom da siaj haroj kaj fiksis ilin al stango, kiel oferon aŭ memoraĵon. Ĉiuj ŝajnis seriozaj, ili malmulte interparolis, ne ridis, ne ŝercis. Kaj malsupren, lumigata de la luno, kuŝis sub niaj piedoj la tuta insulo. La lun-radioj dancis sur la maro apud la ĉefurbo, Kolombo, malproksima kvardek mejlojn, kaj sur la nebulmaro en la profundaj valoj; kaj la stelaro "la Suda Kruco" brilegis apud la suda horizonto. Ĉirkaŭ la sesa horo la orienta ĉielo ekheliĝis, kaj preskaŭ ĉiuj forlasis la sanktejon kaj kuniĝis por saluti la gloran sunleviĝon. Sed ni mem baldaŭ revenis al la okcidenta parto de la supro, esperante vidi la famekonatan ombron de la monto, kiu kelkafoje, sed ne ĉiam, kiel purpur-kolora konuso, sin etendas sur la insulo ĝis kaj tra la maro. Oni diras, ke la klariĝo pri tiu ĉi fenomeno ne estas tute komprenata. Ni timis, ke pro la nebulo apud la horizonto ni nenion vidos; sed jen, subite, la ombro aperis, tre klara, tre belkolora, kaj neniel simila al la ombroj malantaŭ la aliaj montoj. Longatempe ni silente rigardadis la mirindan vidaĵon; eĉ iuj el la pli kleraj pilgrimantoj ankaŭ observis ĝin. Tiam ni komencis la malsupreniron, ĉar estis ja varme, kaj la reveno estos pli laciga. Mal-

suprenirante tra la bela arbaro, plena de strangaj kreskaĵoj, filikoj kaj floroj neniam antaŭe de ni viditaj, kaj sub la "rhododendron"-arboj kovritaj per karmin-koloraj floroj, ni renkontis aliajn bandojn da pilgrimantoj, kiuj ĝentile haltis kaj sin retiris flanken por lasi nin antaŭeniri. Sed ni ne povis marŝi rapide, kaj nur atingis la ripozejon je la duono de la dekunua, tre kontentaj ĝui freŝan banon kaj trinkaĵojn.

Neniam ni forgesos tiujn entuziasmajn pilgrimantojn, kies kantoj kaj preĝoj rompis la silenton de tiu belega nokto, nek iliajn ĝojon kaj sopirojn, kiam ili atingis la celon de sia longa vojaĝo, nek la vastan panoramon de la tuta tropika insulo en la lumo de la frumateno.

Kiu ne volus sin klini teren en tiu sanktejo de la Naturo, eĉ se li ne kredus al la piedsigno de la glora "Buddha," ekkriante "Sadhu, Sadhu"!

Kompreneble en la turistlibro de la hoteleto ni ne nur enskribis niajn nomojn, sed ankaŭ kelkajn vortojn en Esperanto pri la sukcesplena ekskurso.

C. BICKNELL.
L. POLLINI.

Aden, la 15an de Februaro, 1908.

§ § §

Sur la Oceano.

Sur maro, aŭ trankvila aŭ muĝanta
Per sort' ŝanĝema, eble kun sufero,
La vivoŝipo nin fremdulojn portas
Al nova, stranga, nekonita tero.
Nenion scias ni pri la haveno,
Sed hejmo estas nia korespero,
Kun solvo al demandoj de l' animo
Kaj la klariĝo pri la mondmistero.

C. BICKNELL.

§ § §

Dediĉita al THE BRITISH ESPERANTIST.

"Al Verda Stelo—Eterna Fidelo."

Sincera fervoro
Fidela de l' koro
Pli bone, ol oro,
Nin helpas atingi la celon!
En ĉia danĝero
La sankta espero
Pli forta, ol fero,
Nin helpas konservi fidelon!

Siberio.

ROMANO FRENKEL.

§ § §

Ŝi: "La kuracisto diras, ke estante en malvarma aero, mi devas fermadi la buŝon."

Li: "Mi tuj malfermos la fenestron!"—H. C.

Libraro kaj Gazetaro.

Por Esperanto.—Respondoj de diverslandaj Esperantistoj al la proponoj pri ŝanĝoj en la lingvo internacia. Eldonita de *Lingvo Internacia*; prezo, 20 Sd., 6 pencoj, afrankite. Rekomendinda kiel utila legaĵo por tiuj, kiuj interesiĝas pri la nunaj lingvaj demandoj. Ĝiaj verkintoj, S-ro Paul Nylén (kun trafega respondo al S-roj Couturat kaj Leau), Rollet de l'Isle, R. Frenkel kaj D-ro N. Kabanov, tre klare montras, kiel absolute *necesaj* estas la proponitaj ŝanĝoj kaj "plibonigoj"; aliflanke ili konfesas la utilecon de kelkaj novaj sufiksoj por aparta, scienca aŭ teĥnika uzado.—E. A. M.

Germana Esperantisto (Februaro).—"Pri la venonta Kongreso." En tiu ĉi malferma artikolo, ni sciigas, ke ĉe la Kvara Kongreso oni intencas pli akcentigi la fakajn kaj apartajn kunvenojn, pri kies rezultatoj kaj decidoj oni poste, dum unu aŭ du ĝeneralaj kunvenoj, raportos. Ankaŭ oni proponas limigi la ĝeneralajn kunvenojn je unu malferma kaj du fermaj kunsidoj por la nomitaj raportoj kaj la oficiala adiaŭo. "La Kvaro por la Kvara" diras: "Urĝe ni petas niajn karajn en- kaj eksterlandajn samideanojn, precipe la prezidantojn resp. sekretariojn de l' diversaj specialaj societoj, unuigoj, fakanaroj, ligoj, k.t.p., jam nun anonci sian intencon, aranĝi tiun aŭ alian specialan kunvenon. Ni ordigos ilin laŭ "fakultatoj kaj sekcioj" kaj evitos laŭeble ilian "koincidon." "Ne forgesu nian admonon, **ŝparu por la Kongreso.**" En la neoficiala parto de la gazeto troviĝas "La Nuna Situacio," de D-ro Otto Liesche, artikolo, kun kiu ni nur parte povas konsenti. Kun "Pri Reformoj," de Jean Borel, ni tute akordiĝas. Li diras: "Kompreneble, esenca kondiĉo por eventuala alprenado de reformoj estas, ke ili estu adoptataj unuece de la tuta Esperantistaro, kaj al la decidoj de la esperantista aŭtoritato aŭ de la plejmulto devos submetiĝi ĉiuj Esperantistoj. Ankaŭ, se oni opinius kontraŭe, ke en la nuna tempo estas nebone aŭ danĝere enkonduki reformojn kaj oficiale decidus ne tuŝi la lingvon, kvankam multaj samideanoj dezirus, kiel mi, kelkajn plibonigojn, ni ĉiuj sensancele devus forlasi niajn personajn preferojn kaj submetiĝi al la decido. Nia unueco pli valoras, ol ĉiuj plibonigoj. Mi do devas resumi mian deziron per ĉi tiuj vortoj: *Unueca, senrompa evolucio.*" Respondoj pri lingvaj demandoj, verkita de N. P. Evstifejeff. (Marto).—En la oficiala parto troviĝas diversaj sciigoj pri la venonta Kvara Kongreso, inter kiuj ni sciigas, ke 24 policanoj fervore lernas Esperanton por povi helpi kongresanojn ĉe la stacidomoj kaj diversaj partoj de la urbo; ankaŭ, ke jaŭdo, la 20a de Aŭgusto, estos universala festa tago, en kiu Esperantistoj, kiel granda kaj feliĉa familio, povos festi la tagon kune kun nia kara Majstro, vojaĝante en la belan Saksan Svisujon. "Kritiko de Artefaritaj Tutmondlingvoj," de O. L. Tiu ĉi interesa artikolo traktas pri la respondo de S-ro Baudouin de Courtenay (profesoro de komparanta lingvoscienco ĉe la universitato de St. Peterburgo kaj membro de la Delegacia Komitato) al la samtitola broŝuro de S-roj K. Brugmann kaj A. Leskien, kiuj tre malfavore prijuĝis la tutan movadon por enkonduko de internacia helplingvo, kaj speciale la taŭgecon de Esperanto, kiel tia helplingvo. En la Literatura Aldono troviĝas "La Foko Malsana," de D-ro Reetz; "Komercaj Leteroj," "Variaĵoj," "Meisterschaft," lecionoj (Esp.-Germ.), de Robert Auerbach.—G. C.

American Esperanto Journal (February).—Multilustrita, interesega numero. S-ro Edward K. Harvey rakontas siajn aventurojn en Rusujo, post la Kongreso, en "Usona Esperantisto en Rusujo"; "Kion fari je la Ruĝhatuloj," de D. H. Dodge; "La Ĉefdisciplo de Esperanto," biografia artikolo pri S-ro L. de Beaufront; "General Chronicle" kaj humorajoj.

Amerika Esperantisto (Marto).—Interesa numero,

tute en Esperanto. Jen la malferma artikolo, "Ventego en Teujo":—"De la tempo kiam unue aperis Esperanto, estas leviĝintaj kelkaj miloj da homoj, kiuj povus plibonigi ĝin. Pri tio, ni havas ilian propran ateston. Kaj, ĉar nenie ekzistas perfektaĵo, Esperanto bezonas plibonigi. Sed kiamaniere? La plej grava kaj plej bona afero pri Esperanto, ekster ĝia simpleco, estas ĝia populareco. Nenia ŝanĝo devas fariĝi, kiu dividus en du kampojn la Esperantistaron. Plie, tia ŝanĝo ne povas okazi, ĉar kontraŭ tio nin gardas la Deklaracio farita en Boulogne-sur-Mer. Se ia homo, kiel ajn honorita, forkurus portante la fundamentajn ideojn kaj materialon de Esperanto, fabrikante al si novan lingvon, ĉu pli bonan aŭ malpli bonan, ol Esperanto, tiu povus nomi sian produktaĵon kiel ajn li volus, sed la mondo lin markus ŝtelinto. Sed precize pro tiu fakto, ke sur la Fundamento staras tro multaj, por ke ni bezonu ektimi, ni traktu ĝentile kaj milde kun la plibonigistoj, kies postulojn la Deklaracio ne malpermesas. Se ia homo volas porti al ni novan sufikson, ni almenaŭ ne brufermu la pordon kaj pinĉu lian nazon. Afable, ĝentile! Kredeble por trakti kun li oni kreis la Lingvan Komitaton. Kaj tiaj aferoj apartenas al la Komitato. Antaŭ kelka tempo, el la tuta reformistaro, du, kaj nur du, interkonsentis. Sed ili interkonsentis nur jene: ke Ido ŝatis kaj estimis siajn reformojn, dum Antido ŝatis kaj estimis siajn reformojn; kaj ke ili, kun tutkora reciprokeco kaj ĝojiga entuziasmo, maladmiris kaj malaprobis ĉiu la reformojn de la alia. Tian unuecon ni devas nek timi, nek atenti, ĉar la tempo tro pleniĝas je nia tasko de propagando. La tuta afero estas unu furioza blovego en eta, delikate pentrita teujo." Aliaj artikoloj estas: "La Unua Amerika Esperantisto," de W. G. Adams; daŭrigo de "La Fanfaronulo," de la redaktoro, Chas. E. Baker; "La Birdo en la Neĝo," de Otto H. Mayer.

Internacia Scienca Revuo (Februaro).—"Potenco rekte el la Suno" eltiraĵo el la *Technical World Magazine*, esperantigita de C. E. Randell (U.S.A.). Tiu ĉi artikolo pritraktas pri elpenso de S-ro Frank Shuman, kaj diras: "Se la faktoj prezentitaj de la ĵurnalo pruviĝos, kaj eksperimentoj nun farataj laŭ pli granda skalo donos egalajn rimarkindajn rezultatojn, estos malfacile dubi, ke ni baldaŭ vidos la belan sunon, rekte jungatan al la servo de la homaro, laŭ maniero tiel simpla, potenca kaj malkara, ke ne plu necesos al ni la fosado de la terkarbo el la tero, nek la uzado de ia alia speco de brulaĵo!" "La Elpensinto de la Elektromagneta Telegrafio," de W. Ŝmurlo; "Traktato pri la Brutaraj Malsanoj," de G. Monssu, tradukita de G. Vallée. Pri la alvoko "Al la Delegitaro, al la Esperantistaro," la redakcio diras, ke ili "ne intencas daŭrigi la diskutadon pri tiu ĉi temo, ĉar I.S.R. estas nek propaganda nek polemika gazeto, kaj plie ĝi ne estas komisiita por oficiale trakti kun la Delegitaro." "La Leĝo de la Simplaj Rilatoj kaj la Muzikarto," de Zambiasi, tradukita de J. Meazzini. Sub korespondado, troviĝas "Provo de Botanika Nomigado," de Givry kaj Verax. Sub oficiala informilo, troviĝas "Pri la Teknikaj Vortaroj," artikolo de S-ro René de Saussure, kiu diras: "La Scienca Oficejo apartigos ĉiujn homajn konojn laŭ cent fakoj kunrespondantaj al tiuj de la Bibliografia Klasigado Decimala de la Internacia Instituto Bibliografia en Bruselo. Ĉiu Esperantisto, kiu deziras helpi la starigon de tiuj cent fakvortaroj, bezonas nur elekti unu el ili, fari tabelon de vortoj uzataj en tiu ĉi fako (kun ilia traduko en kiel eble plej multaj naciaj lingvoj), kaj sendi tiun tabelon al la Scienca Oficejo." Plenajn detalojn oni povas ricevi ĉe la Sekretario, *Teknika Fako, B.E.A.* (Marto).—"Pri Alkoholismo," de D-ro Vallienne; "Amerika Faruna Roso" (nova pesto de la grosujo, kaŭzata per fungo), de J. K. Muszinski (Rusujo), "La Uzo de Fluida Brulmaterialo (Hidrokarbidaj Hejtiloj) en Metalurgio," de E. Ĉefeĉ

(Londono); "Pri la Internacia Horo," de Gaston Moch, interesa respondo al la artikolo de D-ro Vallienne, kiu aperis en la *I.S.R.* Aŭgusto, 1907; "Pri la Helpa Mono," de R. de S., respondo al S-ro Moch, kiu kontraŭstaras al la sistemo de helpa mono, kaj proponas uzi la frankon kiel internacian helpan monon. Sub "Korespondado" troviĝas kelke da interesaj leteroj pri la teknikaj vortaroj.—G. C.

Dana Esperantisto (Januaro-Februaro).—Tiu ĉi ne estas precize nova gazeto, kvankam ĝi estas unua numero. Ĝi anstataŭas "Helpa Lingvo," kiu estis eldonita de la *Societo de Esperantistoj* en Kopenhago. La *Dana Esperantisto* estas la oficiala organo de la ĵus fondita *Centra Dana Esperantista Ligo*, kaj ni ĝojas ekscii, ke Danujo nun havas centran asocion, kiu estas tiel necesa en ĉiu lando por kolekti la Esperantistojn por komuna laboro, kaj esti la ligilo, ne nur inter kluboj kaj societoj en la sama lando, sed ankaŭ inter tiuj ĉi kaj la Esperantistaro de la eksterlando. En la enhavo troviĝas "Alniaj Legantoj!"; kunveno de la "Centra Dana Esperantista Ligo"; "Parolado de Prof-ro O. Jespersen," pri la rilato inter la "Delegacio" kaj la Esperantistaro.—G. C.

Roma Esperantisto (Januaro kaj Februaro).—Oficiala organo de "Imperiosa Civitas" Roma Esperantista Societo. Direktoro kaj Administranto, Prof. Liugi Giambene, *Via Babuino, 198*, Roma. Redaktata en la lingvoj itala kaj Esperanto. Abonpago: 2ŝ. 6p.; 1.19 Sm. Al la nova gazeto korajn bondezirojn! Diras la redakcio: "Ni estas fidelaj al la *Fundamento de Esperanto* de D-ro Zamenhof. Ne tial, ke ni estas fetiĉistoj aŭ pensas, ke ĉio estas neŝanĝebla aŭ neŝanĝinda en tiu verko: sed ĉar ni opinias, ke diskuti en nacilingvaj gazetoj pri plibonigoj aŭ ŝanĝoj enkondukotaj en la *Fundamenton* estas treege danĝere al la progresado de Esperanto. Publikaj diskutadoj povas nur okazi pri demandoj por kies solvo taŭgas la kapableco de tiuj, kiuj aŭdas aŭ legas tiajn diskutadojn; male, la propono kaj akcepto de tiuj ŝanĝoj aŭ plibonigoj postulas tre vastan lingvan kaj filozofian sciencon kaj longan praktikon. . . . Ekzistas homoj ĉiam nekontentaj, ĉiam amantaj novaĵojn, kiuj ne celas la bonon de Esperanto kaj sekve de la homaro, sed la plenumon de siaj deziroj: ni ne volas esti iliaj ludiloj. Ni estas pretaj akcepti tiujn ŝanĝojn, kiuj estos ne projektitaj sed leĝproponitaj de ia aŭtoritata komitato. Tial ni estas fidelaj al la *Fundamento*, kia ĝi estas kaj kia ĝi estos." En la enhavo estas la ordinaraĵoj kaj Literatura Paĝo.

Vocho de Kuracistoj (Marto).—Senpaga aldono al la duonmonata gazeto pola *Głos lekarzy*. Adreso de la redakcio: D-ro Stefan Mikolajski, Lwow, *strato Sniadeckich 6*, Aŭstrio-Galicio. Jen la unua numero de ĉiumonata okpaĝa gazeto por la kuracistoj, por kiu ni deziras la plej bonan sukceson kaj rapidan pligrandigon. La redakcio diras: "Ni invitas do ĉiujn kuracistojn esperantistojn al intershanghado de la ideoj per la helpo de la Zamenhofa neutrala lingvo. . . . Chiu mallonga sciigo, chiu korespondajho, kiu povas interesi kuracistojn en diversaj landoj, estos kiel bonveninta akceptata. . . . Fine ni rimarkigas, ke ĉar la presejo, che kiu ni eldonadas la *Głos lekarzy*, ne posedas la supersignitajn presliterojn, ni anstataŭigis ilin per la literoj ch, gh, hh, jh, sh, u, konsente kun la konsilo de la 'Fundamento de Esperanto,' kiun ni entute sekvadi intencas." En la bonstila verkita enhavo, troviĝas: Gratula letero de D-ro Zamenhof; interesa letero "Projektoj pri la Medicina Ĵurnalo Esperanta," de D-ro S. Mikolajski; "Alvoko al la Kuracistoj Esperantistoj," de D-ro A. Wigel; "La Utilo de Esperanto en Kongresoj Medicinaj," de D-ro B. Skalkowski; "Mia Autuna Vojaĝo kaj Esperanto," de D-ro T. Fels; "Esp. Movado inter la Kuracistoj."—E. A. M.

Pola Esperantisto (Februaro).—"Esperanto inter Blinduloj," de D-ro W. Robin. La legado estas la plej granda plezuro, kiun havas la blindulo, sed malfeliĉe libroj presitaj laŭ la Braille'a sistemo en nacia lingvo estas tre multekostaj kaj malmultaj, pro la malgranda nombro da blinduloj en ĉia aparta lando. La ideo disvastigi Esperanton inter la blinduloj naskiĝis antaŭ kelkaj jaroj, kaj nun libroj presitaj esperante laŭ la Braille'a sistemo rapide plimultiĝas kaj fariĝas pli malkaraj. Ke ĉiu blindulo devus lerni Esperanton estas plenvideble, tial, D-ro Robin petas en sia artikolo, ke ĉiu el liaj legantoj elektu blindulon kaj konatigu lin kun nia lingvo. "Rememoroj." Tiu ĉi estas historieto de nia bona amiko S-ro C. Bourlet, la konata redaktoro de *La Revuo*, pri la unuaj jaroj de lia vivo. S-ro Bourlet naskiĝis en Strasburgo, kaj li rakontas, kiel li—en tiu tempo kvinjara knabeto—travivis la teruran sieĝon de sia naskurbo en 1870, k.t.p. Ni bedaŭras, ke ni ne havas lokon por represi tiun ĉi tre interesan rakonteton pri la knaba tempo de S-ro Bourlet; ni povas nur diri, ke pasis tridek jaroj, kaj li fariĝis Esperantisto, kaj de tiu tempo, lia "kompreno de la mondo kaj de la homaro vastiĝis, altiĝis, humaniĝis." "Himno dum Subiro de la Suno sur la Maro," versaĵo de A. Grabowski; "La Nigra Shalo," versaĵo de Lozo. Ĉe tiuj ĉi lastaj du poemoj, oni uzas la literon "h" anstataŭ la supersignaj literoj, kaj la redakcio anoncas, ke de nun la poemoj, aperantaj en la gazeto, estos tiamaniere presataj. En la Literatura Aldono estas daŭrigata "Protesilas kaj Laodamia," de Wyspianski, esperantigita de D-ro Leono Zamenhof.—G. C.

Tutmonda Espero (Januaro).—Nova ĉiumonata revuo, organo de *La Kataluna Esperantistaro*. Redakcio, *Paradis 12, Barcelona, Hispanujo*; 16 paĝoj (10×7 coloj); prezo 35 cent. (14 Sd.); bonege presita sur bona papero. Enhavo: En sia malferma artikolo la redakcio diras, ke la esperantista movado en Katalunujo jam atingis gravecon tiel grandegan kaj estas tiel multenombraj la grupoj fonditaj kaj ĉie fondataj por la ellernado kaj disvastigado de Esperanto, ke estas nun necese starigi inter ili unuigan ligilon. En la plua enhavo troviĝas "Antaŭen," viviga, propaganda artikolo, de Puĵulá-Vallés; "Sangverŝo Tiara (religia monofero)," de A. Baissac; "La Relŝanĝilisto," de Apeles Mestres; "Bovo-viraj Kuradoj" de Esper. 17,607; "Kataluna Esperantista Movado," k.t.p. Ni korege deziras plenan sukceson al la novenaskita *Tutmonda Espero*.—G. C.

Filipina Esperantisto (Januaro).—Ni plezurege rimarkas, ke Esperanto rapidege disvastiĝas tra la Filipinaj Insuloj. *La Filipina Esperantista Asocio* jam havas pli ol 400 anojn, kaj la redakcio de la *Filipina Esperantisto* raportas, ke ĝi disponas monate 2,000 ekzemplerojn de la ĵurnalo. La gazeto estas bone presita kaj enhavas ok ilustraĵojn, "Modela Lernejo Filipinoja," "D-ro H. W. Yemans," "La Katedralo Katolika," "Inter la Palmoj," k.t.p. En la enhavo troviĝas mallonga gramatiko. Letero de Pastro G. M. Zwack, pri la utiliga vidiĝo de Esperanto. La inda pastro diras: "Dio volu, ke mi povu konverti ĉiujn nefidelulojn, skeptikulojn kaj pekulojn en modelajn Kristanojn, tiel facile, kiel mi mem estis konvertita de malkredulo je artefarita lingvo en fervoran aliĝanton de *Dr-o Esperanto*." "Leprula Kolonio" en Culion. "Praktika Metodo por Akiri Lingvon," de Komisario W. Cameron Forbes, Ministro de Komerco kaj Polico. Tiu ĉi letero bone indas la tralegadon de ĉiuj lernantoj. "Lernejoj por la Idolaj Popoloj de la Filipina Insularo," de D-ro D. P. Barrows.—G. C.

La Revuo (Februaro).—Daŭrigo de la traduko de la Psalmaro (xxxiii.-xliv.), de nia Majstro; "Rakonto de l' Leprulo," de Marcel Schwob, tradukita de R. Bricard; "Skizoj de Mangurujo," tre interesa priskribo de la lando, loĝantaro, ĝiaj moroj kaj kutimoj, lingvo, k.t.p., simple kaj

bonstila verkita de K. Petrijevskij; "La Maĝoj-Reĝoj" (Evangelio de la XXa jarcento), de F. de Méné; "Patrina Amo," belela versaĵo, de Clarence Bicknell; Nekrologo, "Marko Zamenhof" kaj "Maurice Lecaron," de Carlo Bourlet. Marko Zamenhof, la patro de nia kara Majstro, mortis la 29an de Novembro, 1907. Li estis vera filologo, sciante multajn lingvojn, krom la pola kaj rusa, precipe la germanan. Lia verkaro konsistas precipe en lernolibroj de germana lingvo, geografia, k.c., sed al Esperantistoj lia nomo estas konata pro lia "Esperanta Proverbaro," verko de kiu nur la kvar unuaj kajeroj estas ĝis nun eldonitaj. S-ro Bourlet jene skribas:— "Kvankam ni certe tre alte taksas lian propran meriton kaj lian personan talenton, ni prave rajtas pretendi, ke la ĉefverko de M. Zamenhof estas 'lia filo Ludoviko.' Esti patro de tia filo estas jam io grandioza kaj laŭdinda! La proverbo, 'Kia patro, tia filo,' restos eterne vera; ni ĉiuj ŝuldas al niaj gepatroj ni ne scias kian parton de nia instruigo, edukiteco, eĉ persona inteligenteco." En la "Respondoj" de D-ro Zamenhof troviĝas klarigoj pri la *akuzativo post "tra"*; pri la *pronomo "ci"*; pri "neniu" kaj "nenia"; pri *infinitivo post verbo*; pri la vorto "forkaperi." (Marto).—Psalmoj 46—63, traduko de D-ro Zamenhof; post tiu ĉi numero la publikigado de tiu ĉi verko, laŭ la deziro de nia Majstro, ĉesos, ĉar la tuta traduko baldaŭ aperos en aparta volumo. "La Filo de l' Sorĉisto," Esperanta fabelo de Era. Tiu ĉi estas lerta kaj amuza ŝercalegorio pri afero, kiu antaŭ ne longe agitis la tutan Esperantistaron. La legantoj mem devos diveni, kiu estas la sorĉisto! "La Fantomfianĉo" (Spectre Bridegroom), de Washington Irving, bonege esperantigita de D-ro A. Brill (New York). "Ho Rimo trudema, estrema, barema!" Tiu ĉi amuzega versaĵo, de Vincent Inglado al sia kara amiko S-ro Carlo Bourlet, estas, efektive, vera vortaro de esperantaj rimoj! La redakcio diras, ke ĝi ricevas tian veran pluvegon da poezio, ke tio minacas ĝin dronigi; kaj, ke ŝajne la tuta Esperantistaro konsistas el poetoj; ke neniuj volas aŭ *kuraĝas* skribi proze, ĉar verki bonan prozon estas multe pli malfacile, ol verki bonetajn versetojn; tial, ĝi diras: "De nun ni nur akceptos en *La Revuo* versojn verkitajn de aŭtoroj, kiuj antaŭe sendis al ni bonajn manuskriptojn en *prozo*, kiujn ni juĝas indaj esti publikigitaj en *La Revuo*." "La Turkisoj de Perso," de C. Verax. Nekrologoj pri Barono Kelvin, de Rev. J. Beveridge, B.D., kaj pri Wilhelm Busch.—G. C.

La Suno Hispana (Februaro).—"Cirkulera Letero" de la 18a de Januaro al ĉiuj Esperantistoj, de D-ro L. Zamenhof; "Esparto" (herba kreskaĵo), de N. Maclean; "Moralaj Aforismoj de Seneka," tradukita de P. Alcorta.—G. C.

Ĉila Esperantisto (Decembro, 1907).—Plezure ni bonvenas la reviviĝon de la *Ĉila Esperantisto*, kaj deziras por ĝi longan kaj prosperan vivon. Pri la nomo de la laŭdo kaj la demando, ĉu ĝia radiko devus esti *Ĉil-* aŭ *Ĉili-*, Prof-ro Kontreras diras, ke la vorto anglo, havas du signifojn, angla homo kaj Angllando. Tio estas erara; la vorto *anglo* signifas nur "angla homo." En la enhavo troviĝas traduko de la "Himno Nacia Ĉila," de Prof-ro Kontreras. El la kroniko kaj listo da anoj de la *Societo Esperantista de Ĉilujo*, ni ĝojas vidi, ke nia lingvo komencas progresadi en la Respubliko. La gazeto estas presita sen supersignoj. Anstataŭ tiuj ĉi oni uzas pli dikajn presliterojn, kaj la Esperanto estas egale facile legebla kvazaŭ estus uzitaj literoj kun supersignoj; efektive, multe pli facile legebla, ol se oni uzus la kombinaĵojn *ch*, *gh*, k.c.—G. C.

Lingvo Internacia (Marto).—"Post la Batalo," de la Redakcio; daŭrigo de "Eneo kaj la Romana Cerbeco," de D-ro Vallienne; versaĵoj de Ed. Privat kaj R.

Frenkel; "Songo," amuza skizo pri la nunaj lingvaj demandoj; grava kaj tre stranga komparo inter Esperanto, Adjuvanto kaj Ido. "Da, de, di... Aldono aŭ Ŝanĝo?" de P. Corret, kiu montras tre klare la signifojn de la prepozicio *de*, kiel fiksitajn en la "Fundamento," kaj la senutilecon, eĉ malutilecon de la proponita nova prepozicio *di*. Efektive, laŭ nia sperto, nur tiuj, ne sufiĉe sciantaj la spiriton de nia lingvo renkontas eĉ la plej malgrandan malfacilaĵon en la uzo de la prepozicio *de*. "Pri la 'Faraono,'" tabelo de la novaj vortoj uzitaj en volumoj II. kaj III. de tiu verko; tre malmultaj el ili estas efektive novaj, malpli ol 20.—E. A. M.

❧ ❧ ❧

La Praktikaj Ecoj de Esperanto.

De Abato AUSTIN RICHARDSON,
Profesoro en la Instituto St. Louis, Bruselo.

Posedi, en la plej alta grado, tiun praktikan prudenton, sen kiu nenio daŭre utila al la homaro povas esti starigita, tio estas signo de vera genio. Tiu eco neniel mankas, kiel kelkaj ŝajnas kredi, al nia Majstro, D-ro Zamenhof. Ĉefa karakterizo de tiu eco estas, direkti ĉiam kaj sole la atenton al la *celo atingota*. Ce lingvo internacia tiu celo estas, prezenti lingvon, per kiu parolaj kaj skribaj rilatoj povas esti kreataj inter homoj el ĉiuj nacioj; lingvon, kiu devas esti tiel simpla, ke kiu ajn de meza klereco kaj inteligenteco povu ellerni ĝin en la daŭro de tre mallonga tempo, kaj samtempe tiel klara, preciza kaj logika, ke ĝi kontentigu eĉ la plej klerajn, plej postulemajn personojn, kiuj bezonas ĝin ne sole por la aferoj de la ĉiutaga vivo, sed ankaŭ por celoj sciencaj, industriaj kaj literaturaj.

La celo de ĉi tiuj mallongaj artikoloj estos elmontri, ke nia Esperanto efektive posedas, en mirinda grado, tiujn praktikajn ecojn. Tion celante, mi proponas al mi la atentan esploron de tiuj punktoj de la lingvo, kontraŭ kiuj kelkaj, ne posedantaj sufiĉe da praktika scio pri Esperanto, inklinaŭ iaforte kritikisti; kaj mi intencas montri, ke la maniero, laŭ kiu D-ro Zamenhof traktis tiujn punktojn, estas inspirita de tiu admirinda praktika prudento, kiun li tiel eminente posedas. Mi ĉiam penas, sentime kaj senpartie prezenti al la prijuĝo de la publiko, per ilia tuta forto, la argumentojn de niaj kontraŭuloj.

Jen estas la punktoj diskutotaj en ĉi tiu serio de artikoloj:—

- 1e, La Supersignitaj Literoj.
- 2e, La Akuzativo.
- 3e, La Akordo de la Adjektivo kun la Substantivo.
- 4e, La tiel nomitaj ne-internaciaj elementoj de Esperanto: (a) la Vortfiniĝoj, (b) la Verbo, (c) la Tabelo de Korelativaj Vortoj.
- 5e, La Reguloj pri Derivado.

(Daŭrigota.)

❧ ❧ ❧

Konkurseto.

Ni havas la plezuron anonci, ke la gajninto de la premio de 5 Sm. por la dek plej bonaj respondoj al la ĝenerala demando:—*Kial ĉiuj devus lerni Esperanton?* estas

S-ro FRED. MARIS,

3, St. Stephen's-square, Norwich.

En nia nuna numero ni presas kelkajn el la plej konvinkaj "kialoj," senditaj de konkursintoj.

❧ ❧ ❧

Pro konstantaj petoj el Aŭstrujo por specimena ekzemplero de "Esperanta Studento," F.ino Oxenford deziras sciigi, ke tiu ĵurnalo de longe ĉesis eldoniĝi.

Dua Cirkulero de la "Kvaro" por la Kvara.

Nur ses monatoj nin disigas de la venonta Kongreso; rapide ili pasos kaj la "Kvara" efektiviĝos! Gi okazos de la 16a ĝis la 22a de Aŭgusto. Tiu ĉi semajno zorgema estis elektita, konsiderante la diversajn dezirojn de ĉiuj nacioj, la Germana Esperantista Societo en harmonio kun la Centra Oficejo decidis pri la dato. Germanujo esperas, ke la Esperantistoj de la tuta mondo plenumos sian Kejmbriĝan promeson. Kore ili estos akceptataj. Ili ĉiuj venu, la pacaj batalantoj por nia sankta afero.

La unua tago de la Kongreso estos dimanĉo. Ankaŭ la Kvara komencos per Diservoj, kiuj estas certe tre grava pruvo pri la taŭgeco de Esperanto.

La Majstro venos, ne timante, malgraŭ sia ne tro bona sano, la lacigojn de granda Kongreso. Kaj ĉiuj Germanoj devas uzi la favoran okazon, ke ili havos la Kongreson en sia propra lando. Ili ne forrestu, timante, ke ili ne sufiĉe progresis en la uzado de la lingvo. Kompreneble, ĉiu vizitonto nepre devas bone koni la lingvon, li ĝin senĉese, zorge kaj diligente lernadu.

La programo enhavos paroladojn, deklamojn, kantojn kaj teatraĵojn, en unu vorto, sufiĉe da okazoj, por aŭdi nian lingvon. La Dresdenaj kongresanoj vaporŝipe ekskursos al Meissen kaj al la Saksa Svisujo; la ŝipoj estos grandaj parolejoj kaj la vojaĝo donos al la ŝipanoj agrablajn momentojn de vere frata kunestado.

Ankaŭ en Dresdeno la kongresanoj estos ĉiam kune, oni tion bone aranĝos. Kvankam la urbo estas granda, tamen la efektive plej vizitataj stratoj ne estas multaj. Ni nomu: *Prager Strasse, See Strasse, Schloss-Strasse*, kaj *Brühlsche Terrasse*. Kaj se la gastoj, tamen, forgesus la nomojn de tiuj ĉi stratoj aŭ la nomon de siaj hoteloj, jam nun 24 policianoj povus montri al ili la vojon, ĉar ili fervore lernas Esperanton. La instruado de la policianoj estas unu el la preparaj laboradoj de la Dresdena Grupo.

Alian laboron ĵus finis la Germana Esperantista Societo, ĝi eldonis adresaron: GERMANA JARLIBRO ESPERANTISTA POR 1908.* Per tiu libreto la G.E.S. prezentas al la Esperantistaro malgrandan, sed tamen tre gravan verkon. La nombro de la Esperantistoj tiel rapide kreskas kaj pligrandiĝas, ke internaciaj adresaroj ne plu estas eldoneblaj; la naciaj jarlibroj ilin anstataŭos. Ankaŭ por la eksterlandoj tia nacia jarlibro estas interesa, ĉar ĝi enhavas ankaŭ informojn pri la kongresa urbo, kiuj interesos ĉiujn partoprenantojn, kaj tial ni petas treege, ke la tutmondaj samideanoj aĉetu nian libron. Samvalora estas artikolo pri la historio de Esperanto, ĝi estos ĝermo de iama scienca verkego. Bildoj kaj skizoj pri Dresdeno ornamas la libreton. Aĉetu ĝin!

Dresdeno, koncerne la Kongreson, similas abelujon. La anoj de la grupo laboras diligente, ili ĉiumaniere ekzercadas la interparoladon kaj ili starigis kantunuigon por la ekzercado de la himnoj kantotaj dum la Kongreso. Nova poŝtkarto (propono Elb) ĵus aperis. Ĝi enhavas la Ligokanton de Mozarto: *Fratoj, manon donu kore!* Traduko de L. L. Zamenhof. Je Sm. 0.05 (M.o.10) ĝi estas havebla ĉe H. ARNHOLD, Dresden, *Waisenhausstrasse 20*.

Alia novaĵo estas: "SIGELMARKO" por la Kvara.

Por akiri artan kaj ornaman propagandan markon por kovertoj rilate al la Kvara Kongreso, oni aranĝis konkurson kun premio inter la studentoj ĉe la Reĝa Artmetia Lernejo. Estis sendataj 140 desegnoj, ĉiuj montris intereson kaj komprenon por nia afero, multaj el ili estis spritaj kaj talentaj elpensaj. Nur unu el

ili estos presata, sed kvin konkursintoj ricevos monan premion.

La samideanoj ilin vidos en la GRANDA KONGRESA EKSPOZICIO. Jam nun ni atentigas la amikojn al la graveco de tiu ekspozicio kaj petegas ilian energian helpon. Nur tiam ĝi estos valora, se ĝi estos plena, historie ordigita; nenie ĝi montru mankon, kontraŭe, klare oni vidu daŭran kreskadon, la sanan, fortan disvolvon, kaj la nunan staton de nia afero. Tiu kreskado sana kaj regula, neniam kaj neniel interrompita montru per muta sed komprenebla voĉo la venontan VENKON.

Ni ne forgesu: Post la Kongreso multaj el la gastoj restos kune en "Weisser Hirsch" (Blanka Cervo), LA ESPERANTISTA VILAGO. Bela prospekto pri "Weisser Hirsch" ĵus aperis. SENPAGE ĝi estas havebla ĉe D-ro Schramm. Oni nur bonvolu sendi la poŝtpagon per "Coupon-Réponse International" (internacia respondkupono) po M.o.25, fr.o.30, 3 pencoj.

La Kvaro por la Kvara:

D-ro MYBS. D-ro SCHRAMM. MARIE HANKEL. ARNHOLD.

§ § §

Weisser Hirsch.

La monafero estas unu el la plej gravaj aferoj de la tuta mondo. Eĉ la Esperantistoj devas kalkuli, ne sufiĉas ke ili "sonĝas" kaj "revas," la realeco postulas sian rajton.

Ankaŭ nian "Kastelon en la Nuboj," nian Esperantistan Vilaĝon ni devas pririgardi per ŝparemaj okuloj. Tial antaŭ nelonge la loĝa komitato de la Esperantista Vilaĝo vizitis kvazaŭ nekonate la "Blankan Cervon." Antaŭ ol ni raportas, ni petas niajn legantojn bone memori:

Unu germana Mark estas 50 Sd., aŭ
Unu Sm. estas du Markoj.

De nun ni nur kalkulos per Sm. Jen la rezultato de la informado. En ĉiu enirata domo la komitato aŭdis la saman: la nutrado por la tuta tago kostas 2 Sm. La tuta loko havas simplan, bonan, sanan nutromanieron, laŭ la principoj de la D-ro Lahmann: bona viando, multe da legomoj, mallonga vico de mangaĵoj kaj ĉiam la sama prezo por la tuto: 2 Sm. La sola diferenco de la prezoj okazos per la loĝado, kaj tion ni konsilas al la gastoj mem mendi. Malgrandaj, sed tamen belaj ĉambroj kun unu lito jam estas haveblaj po 50 Sd. por tago. Grandaj, elegantaj ĉambroj kostas ĝis 3 Sm. tage. La gastoj mem decidu la prezon, tiam ili estos certe kontentaj. La ĝusta tempo por mendi ilian loĝadon estos en Julio, pli frua luado ne estas ebla, ĉar la gastigantoj ne scias, kiaj ĉambroj estas haveblaj — la fremduloj ja senĉese alvenas kaj foriras en somerfreŝejo.

Ĝis tiam ni ankoraŭ ofte donos sciigojn pri Weisser Hirsch.

M. HANKEL.

§ § §

Baden-Powell and Esperanto.

In response to a suggestion made to him by "Mercutio," of Sheffield, that he should in future advise boy-scouts to learn not some Indian language, but Esperanto, Major-General Baden-Powell sent the following letter:—

"Dear Sir,—In reply to your letter of the 3rd, it may interest you to know that I have already suggested in Part IV. of my handbook that scouts would do well to learn Esperanto. I do not know that I have told them to communicate in an Indian dialect. With many thanks for your suggestion.—Yours truly,

"R. S. S. BADEN-POWELL."

*Havebla ĉe D-ro ALBERT SCHRAMM, Dresden, *Ständehaus*. Prezo: Sm. 0.50 (M.1). Vidu recenzon en nia lasta numero.

Chronicle.

NEW GROUPS.

Since the end of January, eight new groups have affiliated—Croydon, Darlington, Durham (N.-W.), Leeds, Leith, Preston, Putney, and St. Albans. The total number of affiliated groups is now 115.

LONDON.

Battersea.—The vice-president of the Northern Polytechnic, on the occasion of the annual prize distribution on March 12, in thanking the Lord Mayor of London (Sir John Bell) for his attendance and for the encouraging speech he had made to the students, alluded to the diversity of the subjects taught in the Polytechnic, as a proof of the school's being in the van of progress, and added that for the benefit of those who "wished to move with the times," instruction was also given there weekly in Esperanto.

Brondesbury.—An Esperanto class of twenty-five learners has recently been started, with Mr. A. H. Constance as instructor. Any inquiries should be sent to him at *Mon Repos, 9, Holmdale-road, West Hampstead, N. W.*

Croydon.—A group was formed on March 5 at a meeting held at *The Citizen* office, 18a, Catherine-street, after an interesting lecture by Mr. D. H. Lambert, B.A., on the history, utility and possibilities of Esperanto. Mr. Lambert was elected president, Mr. R. Wyke Bayliss vice-president, Mr. H. E. Sach, 87, Whitehorse-road, hon. secretary, and Mr. J. Bredall hon. treasurer; hon. instructor, Mr. C. A. Fairman. It was decided that the group be called *Croydon'a Esperanta Societo*, and the annual subscription was fixed at 2s. 6d. Some thirty persons have joined, and meetings are held weekly in the Mecca Tea Room, Station-road. The group has already affiliated to the B.E.A. *Koran saluton!* To interest present and prospective members of the group and other readers, a short extract in Esperanto, with translation, will appear in *The Citizen* each week.

The Crescent Esperanto Society, S.E.—The society has now taken larger rooms at the Palace Café, 19, Denmark-hill, Camberwell Green, and the membership is steadily increasing. It is hoped to have social evenings soon, and a summer programme has also been suggested. All Esperantists and beginners are cordially welcomed every Wednesday evening at 8.15. The society is entirely non-political and non-sectarian, and is composed of many different creeds and political opinions, the discussions thus being very interesting.

London Club.—The club work has been going on vigorously, as usual, during the past few weeks, and the Friday evening classes and conversations have been well attended. On April 3, at 7 p.m., there will be a social meeting, with music and dancing. Tickets 1s. 6d., from hon. secretary; 2s. at door. On April 10 the members will hold an Esperanto debate on *Socialismo* (Messrs. Connolly and Harding), and on April 24 on "*Cu ni povas esti senpartiaj?*" (Mr. Cameron). There will be no meeting on April 17 (Good Friday).

THE PROVINCES.

Bradford.—Two elementary classes for Esperanto on Tuesday evenings and an advanced class on Fridays, meet weekly in connection with the Commercial College at the Mechanics' Institute. These classes, which bring together close on one hundred students weekly, are ably conducted, under the auspices of the Bradford Education Committee, by Mr. R. Whitaker, F.B.E.A., and Mr. J. T. Holmes.

Birmingham.—Like most other groups, the Birmingham and Midland Esperanto Club has adopted unani-

mously, and sent to the *Internacia Lingva Komitato*, the following resolution:—"La Birminghama kaj Mezlanda Esperantista Klubo deziras esprimi sian tutkoran fidelecon al la Fundamento de Esperanto kaj la principo de netuŝebleco de la lingvo."

Halifax.—This group was started last November by ten gentlemen, and a few weeks later affiliated with the B.E.A. None of the founders had any previous knowledge of the language, and being unable to find a qualified teacher, have been conducting their classes on the mutual help system, in accordance with the group motto: *Ni laboru kaj esperu!* The study of Esperanto was at first taken up merely with a view to amusement, but at the end of the first month the interests of members were awakened to the ideals of Esperantism, by a lecture given by Mr. J. T. Holmes, the genial secretary of the Bradford Society. Halifax Esperantists now speak of him with gratitude as "*nia patro*." By the end of four months membership had increased to thirty-five, and now, as the result of Professor Christen's Esperanto week—March 2 to 6—it is close upon sixty. Mr. Christen's visit, in the opinion of the founders of the group, has done more good to the society than could have been accomplished by ordinary propaganda in two years. As the secretary puts it: "Whereas we were an insignificant body of working men and women, looked down upon by the 'upper ten' as faddists, the learned professor has by means of his methods and congenial spirit, commanded their respect and support for one of the greatest movements of the times. Amongst our new members are several clergymen, head school masters, and other eminent gentlemen of the town. Without doubt, out of the 700 ladies and gentlemen of all classes who attended his first lecture, many more are bound to 'move in.' The lecturer's efforts are not confined solely to his evening work, for during the daytime he personally visits the most influential gentlemen in order to interest them in the movement, and in a matter where we should probably have failed, he has succeeded in arranging for Esperanto classes to be introduced in our 'Halifax Technical Schools.' We are pleased to note that Mr. Christen's excellent work is likely eventually to be made permanently possible, as we feel that we are not alone in saying that his lectures must have spread Esperanto better than any other form of propaganda. In conclusion, the enthusiastic Halifax Group extend their hearty greetings to fellow Esperantists throughout the world, and would be delighted to have suggestions, advice, or help in any manner from their *samentuziasmanoj*." All communications should be sent to Mr. A. Milner, 55, Clare-road, Halifax.

Hull.—The second annual general meeting of the Hull Esperanto Society was held at the Blundell-street Schools on January 27, Major A. H. Rishworth (president) in the chair, supported by Mr. Charles E. Jacklin. The proceedings were opened by the president with an excellent speech in Esperanto concerning the progress of the society. The annual report presented by Mr. C. E. Jacklin on behalf of the secretary, who was unable to attend, was adopted. Major Rishworth was re-elected as president, and Mr. Albert E. Hepton as hon. secretary and treasurer. A hearty vote of thanks was proposed by the president to the secretary-treasurer, seconded by Mr. A. S. Griffin, who stated that it was owing to his indefatigability and enthusiasm in working for the society and the cause that so much of the success and progress of Esperanto in Hull was due.—A neat propaganda leaflet has been printed by the club, giving useful information as to meetings, classes, and also the programme of the Winter session. Many interesting papers in Esperanto have already been given. The society, acting on the suggestion of Mr. C. H. Jacklin, has recently acquired a magic-lantern, for the purpose of adding to the interest of the winter evenings by

giving illustrated lectures, to which friends could be invited and thus become interested in the *Kara Lingvo*. It was used with great success by Mr. C. E. Jacklin at the above meeting for his interesting lecture on "Mia Vizito al la Tria Kongreso."—Hull has now four different classes for Esperanto:—(1) *Hull Esperanto Society*, Blundell-street Schools, Monday, 8 p.m. Elementary, advanced, and conversational. Instructors, Messrs. A. E. Hepton, C. E. Jacklin, and A. H. Rishworth. (2) *Co-operative Society Rooms*, Albion-street. Wednesday, 8 p.m. Instructor, Mr. Charles E. Jacklin. (3) *Beverley-road Baptist Church*, Trafalgar-street. Tuesday, 8 p.m. Instructor, Mr. W. E. Walkington. (4) *Municipal Technical Schools*, Park-street. Friday, 8 p.m. Instructor, Mr. Albert E. Hepton. The society at the close of the year had a membership of eighty-four.

Keighley.—At the Keighley Temperance Institute, on the afternoon and evening of February 24, the Esperanto Society held a festival, at which Esperantists were present from Leeds, Bradford, Shipley, Halifax, Burnley, Dewsbury, and Wakefield. Interesting speeches in Esperanto were made by the various group representatives.

Liverpool.—As a sign of Esperanto expansion in Liverpool, we are glad to note the change of address of the Esperanto Office and Meeting Room, which from the end of March will be in 11, Renshaw-street (third floor). These premises are larger and more central than those Miss M. L. Jones is quitting in Berry-street; she will still allow the group meetings to be held fortnightly, on Tuesday evenings, in the new office, beginning March 31. On the alternating Tuesdays, meetings will be held in the University, at 7.45 p.m.

Nottingham.—Seeing in THE BRITISH ESPERANTIST that the Postmaster-General had authorised the use of Esperanto in telegrams, the secretary wrote to the Chief Constable of Nottingham and to the Postmaster, calling their attention to this fact and to other signs of the progress of the language, and asking that they should give facilities for learning it to any of their officers who desire to do so. The Chief Constable has granted permission for instruction books or literature to be placed in the Police Recreation Room, and the Postmaster has the matter under consideration.—Esperantist delegates to the meeting of Christian Endeavourers, which is to take place at Nottingham this Whitsuntide, will oblige by writing to Mr. F. G. Rowe, 51, Portland-road, Nottingham, hon. secretary to the Esperanto Society, so that the committee may see whether an Esperanto meeting or meetings can be held during the week.

Pinner.—The committee of the Commercial Travellers' Schools at Pinner, on a proposal made by Mr. Haggett, the headmaster, at the suggestion of Mr. W. M. Richardson, ex-chairman of the United Kingdom Commercial Travellers' Association, has sanctioned the inclusion of Esperanto among the subjects taught in the school.

Preston.—A very successful meeting was held on March 5 in the Orchard School, preliminarily to founding an Esperanto Group, the attendance numbering close on a hundred. Mr. S. Crabtree's lecture was listened to with great interest, and a lively discussion followed. It is a noteworthy fact that among the audience were quite a number of gentlemen, total strangers to Mr. Crabtree and the friends who had helped him to organise the meeting, who were able to speak from experience of the merits of Esperanto. It was resolved to form a society, and the first meeting took place on March 12. Alderman Hamilton took the chair, and in the course of his remarks showed a very sympathetic mind towards the objects of Esperanto.

Vickerstown.—With the object of promulgating Esperanto in Vickerstown and Barrow, the Vickerstown Society held a "Granda Festo" in the Parish Hall on February 21. There was a large attendance, and a varied programme, including dancing, gramophone selections, Esperanto songs and quartettes, and a speech by the president, Mr. Milner, was carried out with great success.

Warrington.—On February 22 a meeting organised by Mr. F. West, hon. secretary of the St. Helen's Group, was held at the Winmarleigh Café to consider the advisability of forming for propaganda purposes a federation of Esperanto Groups in Lancashire and Cheshire. Esperantists from Liverpool, Manchester, St. Helen's, Rochdale, Chester, and Warrington took part in the proceedings, and letters were read from the groups at Burnley, Lancaster, Barrow-in-Furness and Blackpool supporting the proposition. It was decided to form a *Federacio Esperantista de Lancashire kaj Cheshire*, with Mr. Eldon (president of the Manchester Group) as president and Mr. F. West as hon. secretary. Federation meetings are to be held quarterly. The first is to take place at Liverpool on April 4, to discuss ways and means of propaganda. Any member of the groups affiliated has a right to attend these meetings and participate in the business of the Federation. An interesting Esperanto Concert was given during the evening by members of the various groups.

SCOTLAND.

Dundee.—As a result of a lecture delivered some weeks ago by the Rev. J. Beveridge, B.D., under the auspices of the Literary Society, an Esperanto Circle has been formed, meeting in the East Room, Bell-street, at 7.30 p.m. on Fridays. Miss Lois Beveridge has agreed to act as leader, and no fewer than thirty names have been enrolled. The members are most enthusiastic, and it is probable that several will go in for the B.E.A. examination at the end of the course.

Edinburgh.—The meetings of the Edinburgh Group during the past month have been the most largely attended and enthusiastic of any in the history of the society. "The Chinese Language" formed the subject of an exceedingly interesting paper from Mrs. Couling on February 19. Mrs. Couling, who is shortly to return to China, intends to take up a vigorous propaganda of Esperanto among the Chinese, to whom, she is of opinion, it will be a godsend. Mr. J. H. Fred's paper on "Czarism," on February 26, was illustrated with lantern slides of Russia, of which country he is a native. On March 3 a crowded meeting heard an exhaustive report by Mr. J. W. D. Kirkland, secretary of the Franco-Scottish Society, and one whose knowledge of languages well qualifies him to speak on the work of the Delegation, its report and proposals. A discussion followed, at the close of which a resolution of fidelity to the Boulogne Declaration and the Fundamento of Dr. Zamenhof was unanimously passed, the members rising and singing, to the tune "Adeste Fideles," the verses of a hymn entitled "Ni restu fidelaj," composed for the occasion by James Malloch. "A Tour Through the Isle of Man," illustrated by limelight views, was the subject brought before the society on March 11 by Mr. Andrew Wilson; and on March 18 the secretary gave information about Dresden and the ways and cost of getting there. Largely attended rambles are now taking place on Saturday afternoons. During the winter the tea-meeting in Patrick Thomson's Restaurant, North Bridge, has been kept up every Wednesday, and a faithful few have met at the foot of Sir Walter Scott's monument every Sunday afternoon, at 3 o'clock.

Leith.—Office-bearers of the new group have been elected as follows: Hon. presidents, Rev. D. Kilpatrick (Chairman of School Board) and Rev. W. G. Donaldson,

F.R.S.E.; president, Jas. Robbie, F.B.E.A.; vice-president, Peter Stalker; secretary, Arch. H. Smith, 108, McDonald-road, Edinburgh; treasurer, Jas. Duncan. The Esperanto Consul is Mr. Jas. Hogg, marine optician, 5, Dock-place, Leith. It was agreed to affiliate to the B.E.A. Two classes are now being conducted: preliminary, taught by Mr. L. Caw, D.B.E.A., of the Edinburgh Group; and advanced, taught by the president.

Montrose.—On February 2, a society was formed at Montrose, with the object of studying and aiding in the spread of Esperanto. Hon. president, J. Strong, B.A., F.R.S.E., Rector of Montrose Academy; president, Mr. J. D. Simpson; secretary, Mr. Jas. Cranston, M.A.; treasurer, Miss A. E. Strachan. Two of the members use books printed in Braille; but they easily keep pace with the others. Affiliation and certificates are, of course, kept steadily in view.

North Berwick.—Mr. James Blaikie, F.B.E.A., late Fellow of Caius College, Cambridge, and H.M. Inspector of Schools, has been conducting a vigorous and highly successful campaign in North Berwick. On Monday, February 17, he addressed the Good Templars, and convinced them that it was their duty to learn the language in order to be prepared to take part in International Congresses of the Order, and to correspond with brethren over the sea. On Thursday, the 21st, he addressed a large and representative audience in the Parish Church Hall. The parish minister was in the chair, and introduced Mr. Blaikie in a very sympathetic speech. A local quartette illustrated the lecture by singing *La Espero*, and Mr. Blaikie's own song, *Esperanto estas lingvo bona*. Owing to previous explanation of the words the audience were enabled to understand both songs, and also the Esperanto speech with which Mr. Blaikie ended his lecture. He was followed by Mr. Warden, president of the Edinburgh Esperanto Club, who gave most interesting episodes from his experience of Esperanto. As the result of these lectures, groups have been formed for the study of Esperanto both among the Good Templars and outside that body, and many persons in the town are giving serious attention to the language.

IRELAND.

Belfast.—The Esperanto Society in this town is progressing steadily, and meetings are held regularly on the first and third Monday of each month, in the Linen Hall Library. At the meeting on February 3, an interesting method of inducing members to speak Esperanto was used. By previous arrangement a large number of postcards, closely written on in Esperanto on various interesting subjects, were collected and redistributed, so that no person received his or her own card. These cards were then read aloud and commented upon in Esperanto by each in turn, with the result that nearly every member present was able to make a creditable little speech. We recommend the idea to other groups. It is gradually becoming a rule that each person present must thus read a short paper or make a short speech by way of acquiring practice and fluency.

Dublin.—On February 28 the Esperanto section of the Modern Languages Society discussed the circular letter received from the Esperanto Society of Verviers, Belgium, on the subject of reforming Esperanto. The whole section unanimously expressed its disapproval of any attempt to introduce a fundamental change in Esperanto, and declared its adherence to the principles enunciated in the Boulogne declaration.

WALES.

Aberystwyth.—On February 13, Mr. H. Bolingbroke Mudie gave a very interesting address at the Coliseum

on Esperanto. There was a good attendance, including the Mayor of the town, and professors and students of the University College of Wales. Mr. R. J. R. Loxdale, of Castle Hill, presided. After the address the lecturer was of course bombarded with questions by the students and professors, but was able to return the fire with convincing effect. Endeavours are now being made to start a local group, and all desirous of joining should apply to Mr. Jack Edwards, Great Darkgate-street, who arranged the above meeting.

Johnstown.—As the result of a very instructive lecture delivered by Mr. G. Meirion Griffith, a group has been formed here. There were over twenty members on the first night, and several more are very interested. The group will meet every Tuesday evening, at 8.30 p.m. Mr. Griffith has kindly promised to give instruction gratis.

Rhosllanerchrugog.—The group here now has furnished rooms of its own at 7, Market-street, which are open daily for the use of members. A very successful social evening was held on January 22, and there was a good attendance. The programme for the season is very interesting and varied.

Wrexham.—The group here has been severely handicapped owing to difficulty of obtaining a suitable meeting-place. At length it has been successful in inducing the Town Council to grant the use of the committee-room of the Free Library, and bright hopes are entertained for the future. Arrangements are being made for the visit of Professor Christen for an "Esperanto Week."

§ § §

Federation Festival.

Preparations are being made with all heartiness for the first Congress of the newly-formed "Federation of Esperantists in Lancashire and Cheshire." The Congress is to take place in Liverpool on April 11. The programme of proceedings is as follows:—Groups will be met at railway stations by local Esperantists, and those arriving early will be conducted to various points of interest in the city or to the river. At 4 p.m., in a hall of the Y.M.C.A. in Mount Pleasant, the business meeting will be formally opened by Dr. Sydney Whitaker, president of the Liverpool Group, and Mr. Brisbane Eldon, president of the Federation. Later, in the same building, tea will be provided, and the social part of the Congress take place. The entertainment to be given by members of the Liverpool Group will consist of choruses, songs, and recitations in Esperanto, and a performance of the quaint old comedy, "Advokato Patelin." Dr. Whitaker and Mr. Eldon will make short propagandist speeches during the evening. The proceedings will terminate at 10 p.m. Esperantists from other centres, as guests of the Liverpool Group, will be presented with programmes for the evening entertainment. Local Esperantists and friends may purchase programmes, 6d. each. It is to be hoped that all Esperantists in Lancashire and Cheshire will endeavour to attend and encourage many who are not as yet *samideanoj* to be present. A large audience will help to make a perfect success of what we hope will be an epoch-making event in the march of *la Verda Standardo* through the two counties.

Further details may be obtained from Mr. F. J. West, Micklehead-green, Rainhill, secretary of the Federation, and from Miss Hughes, Rosenau, Knotty Ash, secretary of the Liverpool Group, who requests the various group secretaries to inform her, not later than April 8, of the time and station by which they expect to arrive in Liverpool on the 11th.

Recent Lectures.

January 22.—BOURNEMOUTH. Ladies' County Club. Mr. T. Russell Wright. Miss Ada Woodward in the chair.

January 22.—WINDSOR. Royal Albert Institute. Mr. H. Bolingbroke Mudie. Much interest taken, and local class helped.

January 26.—EDINBURGH. Hebrew Literary Society, in Livingston Hall. Mr. W. M. Page. Chairman, Mr. C. Michaelson. Sixty present, and much interest shown.

January 27.—BATH. The Assembly Rooms. Mr. Christen's "Esperanto Week." Chairman, S. W. Bush, Esq., ex-Mayor, and Chairman of Education, Committee. Audience, about 300, very much interested and appreciative.

January 28.—LEWES. The Tabernacle Hall. Miss Eklund, secretary of the Brighton and Hove Group, read to a large and appreciative audience a lecture sent by Mr. H. B. Mudie, who was prevented from attending by illness. The Rev. B. Wilkinson presided, and the Rev. Duncan Pierce, vicar of St. Ann's, also spoke. The meeting was very successful, thanks to Miss Eklund's readiness in taking the place of the promised lecturer at the last moment. As a result a class has been formed under the direction of Miss Reeve.

February 1.—TAUNTON. Y.M.C.A. Literary and Debating Society. Miss Fyson (head-mistress of the Central Girls' School). Mr. F. W. Penny presided.

February 2.—READING. Before the Sunday School Conference, at Cross-street Hall. Dr. W. J. Clark, M.A., L.-ès-L. Chairman, Mr. S. Jackson Colman. Audience of over 100.

February 3.—RYDE, ISLE OF WIGHT. Mr. A. Vernon Harcourt. Class formed.

February 6.—ABERYSTWYTH. The Coliseum. Mr. H. Bolingbroke Mudie, before a large, interested audience, including 150 to 200 professors and students of the University College of Wales, the Mayor, &c. Numerous books and keys were disposed of, and a group will probably be formed shortly.

February 8.—READING. Cross-street Hall. Dr. W. J. Clark, M.A. Chairman, Mr. S. Jackson Coleman.

February 13.—WEST HARTLEPOOL. Before the Wesley Mutual Improvement Society. Mr. Wm. Hewitt, F.A.A. Chairman, Mr. W. J. Owen.

February 22.—LEICESTER. St. Nicholas Schools, before the Great Central Railway Debating Society. Mr. J. C. Wilson. A very appreciative audience, numbering about seventy. Mr. F. H. Hart, the company's cashier at Leicester, presided.

February 27.—STOURBRIDGE. Literary and Philosophical Society. Mr. W. H. Garbutt. A large attendance of members and visitors. Much interest shown and many questions asked.

March 1.—CROUCH END. Local branch of Theosophical Society. Mr. Albert Haddock. Propaganda literature distributed, and considerable interest shown at question-time.

March 1.—SEVENOAKS. Clarion Fellowship. Mrs. Annie H. Perry. A class is being formed, meeting at the Holyoake Room.

March 5.—PERTH. Bridgend Institute. Rev. Jno. Beveridge, M.A., B.D. Mr. Wm. Hunter in the chair. Very gratifying results. Esperanto circle formed. Course to be commenced on April 1 at the Perth Museum Lecture Hall; sixty names already on roll. Instructor, Miss Lois Beveridge. Secretary, Mr. D. McLaren, Beulah, Jeanfield.

March 16.—CATERHAM VALLEY. In the Harestone Hall. Mr. James Blaikie, M.A. Chairman, Mr. Hubert Harrison, Headmaster of Upwood Park School. Much interest shown and many books sold. A class was formed.

Another Result of the Congress.

When the successful financial issue of the Cambridge Congress was made known, several of the *Guarantors*, finding that their promised help was not called upon, generously subscribed to a fund to assist lecturing and propaganda.

The existence of such a fund has been much needed, and we have pleasure in giving the first list of its patrons, in the hope that many others, who do not find that local propaganda work provides an excessive call on their philanthropy, will add their names to the list of contributors.

Readers all know of the admirable and self-sacrificing work done during the last year by our friend A. Christen. He has lectured to some thirteen or fourteen thousand hearers, and has given a serial course of instruction to as many hundred. All this was not done without a considerable outlay, notably in advertising expenses.

Unfortunately this energetic propaganda has not met with the financial success it deserves, and Mr. Christen has had to make many sacrifices.

The first lecture has always been open to the public free of charge, and a subsequent week's course has been given for the charge of five shillings.

The trustees of the fund are glad to inform their friends that, thanks to their generous support, some much-needed help has been given Mr. Christen, and that he has thereby been enabled to continue his very effective work.

The trustees of the fund are Major-General George Cox, Mr. H. Bolingbroke Mudie, and Dr. John Pollen, who will be glad to receive further contributions.

FIRST LIST OF DONATIONS.

H. H. the Diwan of Palanpur	£66	5	6
Clarence Bicknell, Esq.	10	0	0
J. C. Flügel, Esq., B.A.	5	0	0
G. Adelman, Esq.	2	2	0
R. Legge, Esq., M.D.	2	0	0
G. W. Bullen, Esq.	1	1	0
Miss Dalglish	1	0	0
B. Chatterton, Esq.	1	0	0
E. A. Millidge, Esq.	1	0	0
W. Phillimore, Esq.	0	10	0
	£89	18	6

N.B.—A further article with regard to the journey to Dresden will appear in our next number.

§ § §

The Scottish National Exhibition Committee has issued a very tastefully got-up prospectus, which all those intending to take part in the big meeting of the B.E.A. at Edinburgh will find extremely useful and interesting. It can be obtained from the secretary, Mr. J. Marchbank, on application, mentioning Esperanto.

§ § §

The Esperanto Bicycle Club.

A preliminary meeting, to arrange details, will be held at "The Studio," 27, Flanders-road, Bedford-park, Chiswick, London, W., on April 5 (Sunday), at 4 p.m. Those interested should attend. Ladies are especially invited, as up to the present the majority of intending members are gentlemen.

M. E. L. COX.

British Esperanto Association.

CANDIDATES FOR MEMBERSHIP.

EXTRACT FROM RULES.—“If no objection shall be lodged within fourteen days, the Secretary shall inform the candidate that he is admitted as a member.”

G. ADELMANN, “Little Teviot,” Arundel-road, Littlehampton; E. ALMQUIST, 13, Hertford-terrace, Coventry; Miss L. C. ATHORPE, Villa Ste, Odile, Bordighera, Italy; C. BAKER, 21, Wilson-street, Finsbury, E.C.; F. BALDWIN, 83, Beech-road, Stockport; Rev. J. A. BALSHAW, Whittington, Oswestry; W. M. BASSETT, Curridge, Berks; Rev. J. BEVERIDGE, M.A., B.D., 8, Prospect-place, Dundee; Miss C. S. BICKELL, Winteringham, Doncaster; R. BLACK, “The Croft,” Peebles, N.B.; Mrs. H. BOX, “Bohemia,” Taylorville, Wanganui, New Zealand; Miss Z. C. BOYAJIAN, 35, Loudoun-road, S. Hampstead, N.W.; C. BRANDRETH, 31, Derby-road, Prescott, Lancs.; J. C. E. BRANSON, Bengal United Service Club, Calcutta, India; Mrs. C. DE BRUNNER, 6, Gordon-road, Southtown, Great Yarmouth; K. BURDON, 27, Winston-gardens, Headingley, Leeds; M. C. BUTLER, L.R.A.M., 18, Leigh-road, Highbury-park, N.; W. T. CADE, 11, Upper Park-road, New Southgate; P. J. CAMERON, 13, Chayne-row, Chelsea, S.W.; G. W. CAMPBELL, 23, Forbes-road, Edinburgh; LEWIS J. CAW, 131, Warrender Park-road, Edinburgh; Miss M. A. CHILD, 172, King-street, Hammersmith, S.W.; W. T. CLARK, Broughton-in-Fuiness; Miss E. FRANCES COBB, 40, Redlands-road, Reading; W. COLE, F.L.S., Essex Museum of Natural History, Romford-road, Stratford, E.; Miss H. E. S. COTTERILL, 7, Leven-terrace, Edinburgh; Miss A. A. COWAN, Clapham, S.W.; P. G. CRACROFT, 11, Albany-street, Hull; A. CRAIG, 210, Gallowgate, Aberdeen; F. J. DALBY, “The Hollies,” Banbury, Oxon; N. L. DEV, B.L., 152, Amherst-street, Calcutta; Miss D. J. DUDENEY, 2, Rathsay-gardens, Bedford; J. B. DUCHÊNE, 137, Princes-street, Edinburgh; J. S. DUCKERS, “Edencroft,” Wetheral, Carlisle; P. D. DYKE, 245, Lewisham High-road, S.E.; A. OSBORNE EAVES, 52, Station-parade, Harrogate; Mrs. T. WILCOX EDGE, Huntley, Wolstanton, Staffs; W. EDWARD, 35, Inverness-place, Roath, Cardiff; E. E. EMERY, Grange-street Colour Works, Cobridge, Staffs; H. A. EPSTEIN, 7, West-street, The Triangle, Hackney, N.E.; P. J. EVANS, Post Office, Penticton, British Columbia; P. LE NEVE FOSTER, Thames Conservancy Office, Victoria Embankment, London; GEO. W. FREEMAN, Sinclairville, New York, U.S.A.; Mrs. A. FREKE, 4, Mount Ephraim-lane, Streatham, S.W.; H. R. FRY, Tyu-y-Cerllan, Builth, Wales; A. FULLYLOVE, 5, New-road, Glascote Heath, Tamworth; G. H. GIBBS, Musgrave-road P.O., Durban, Natal, S.A.; J. G. GODARD, J.P., 7, Raleigh-gardens, Brixton-hill, S.W.; Miss R. G. GOLDSMID, 135, Belgrave-road, Edgbaston, Birmingham; W. S. GORDON, M.A., M.B., District Asylum, Mullingar, Ireland; Miss L. A. F. GUYTON, “Bonchurch,” Cromer; ALBERT HALL, 33, Firth Park-avenue, Sheffield; ANDREW J. HALL, M.D., 13, Battery-place, Rothesay; W. H. HARRISON, 304, Fratton-road, Portsmouth; C. HARTLEY-FLETCHER, 3, West Bank-terrace, Scarborough; L. E. HILTON, 21, Ashmount-road, Hornsey-lane, N.; F. W. HIPSLEY, 154, South-road, Erdington, Birmingham; W. H. HIRST, Thornton Lodge-road, Huddersfield; J. ARNOLD HODGES, 85, Loughborough-road, West Bridgford, Notts; R. HOLGATE, 83, High-street, Rishton, via Blackburn; J. HUNTER, 17, Hollins-road, Harrogate; C. HUTCHENS, 39, Portland-street, Watworth, S.E.; Mrs. ED. J. HYNES, Surgical Hall, Moulmein, Burma; Miss F. JACKLIN, North House, Royston, Herts; C. E. JAMES, M.B., Butler House, Kilkenny, Ireland; J. JOHNSTON, 11, Glandore-street, Belfast, Ireland; F. R.

JONES, Surgeon, 7, Keighley-road, Calne, Lancs.; Mrs. N. E. KILBY, 12, Newnham-terrace, Cambridge; Miss F. E. KILNER, 31, Regent-road, Heaviley, Stockport; D. KYLE, 11, Barns-street, Ayr; L. H. LEADLEY, 21, Feaversham-crescent, York; R. K. LEARMOUNT, Dunedin, Gosforth, Newcastle-on-Tyne; Corporal GORDON LEE, Army Service Corps, Kasr el Nil, Cairo, Egypt; A. H. LEES, 22, Weymouth-street, Portland-place, W.; Mrs. N. LEWIS, 36, Warwick-avenue, London, W.; N. J. LUTTE, M.C.P., “Alba,” Torquay-road, Newton Abbot, South Devon; J. MACRAE, 189, London-road, St. Leonards-on-Sea; F. A. MARTLAND, 10, Windsor-terrace, Lisburn-road, Belfast; Miss E. MALLINSON, 26, Mount-terrace, Rawtenstall; CHAS. H. MAXWELL, St. Ayres-crescent, Anstruther, N.B.; W. MCILROY, 256, Lordship-lane, East Dulwich, S.E.; J. MERCHANT, 43, Cliffe-field-road, Sheffield; A. L. MILLAR, Clare College, Cambridge; J. MOFFAT, 5, High-street, Yeovil, Somerset; J. W. MONEY, 20½, St. Paul's-terrace, Ryhope, co. Durham; J. A. MORRIS, 104, Hamilton-road, Liverpool; Miss A. M. MUNRO, 35, London-street, Edinburgh; Rev. H. B. NICHOL, 2, Campbell-road, Murrayfield, Midlothian; WARD NICHOLS, 652, Bullitt-building, Philadelphia, U.S.A.; GEO. NORMAN, Carvajal, 9, Malaga, Spain; H. J. E. NOSWORTHY, Wilts and Dorset Bank, Bradford-on-Avon; J. P. OGDEN, 20, Newton-street, Brighton, Boston, U.S.A.; Prof. B. PAPOT, 931, Jackson Blv., Chicago, U.S.A.; J. PARISH, 265, St. Albans-road, Watford, Herts; A. F. W. PARNELL, 68, Hinton-road, Hernehill, S.E.; R. H. PEARD, 51, South Mall, Cork, Ireland; J. H. PENN, 8, Wynne-road, Brixton, S.W.; J. T. POLLARD, 1, Quadrant, Buxton; J. POTTER, 37, Park-grove, Kedleston-road, Derby; C. J. PRIESTLEY, Bolehill, Wirksworth, Derbyshire; J. RACKLEY, 101, Raleigh-road, Harnsey, N.; A. RANSOME, Hornsdale, St. Matthew's, Ipswich; Staff-Surgeon J. C. G. REED, R.N., H.M.S. “Charybdis,” Home Fleet; W. H. RITTMAN, 105, Kirkwood-road, Peckham, S.E.; A. W. ROBERTSON, 14, Dopps-terrace, Redruth, Cornwall; R. ROBERTSON, 95, Chancery-lane, E.C.; W. CLARKE ROBINSON, M.A., Ph.D., B.Sc., 11, Claremont-street, Belfast; T. B. ROGERS, 20, Cemetery-road, East Kirkby, Notts; T. C. ROGERSON, B.L., 3, Elm-court, Temple, E.C.; H. E. SACH, 87, Whitehorse-road, Croydon; A. H. SCOTT, “Darent Hulme,” Shoreham, Kent; Mrs. S. E. SHEEHAN, 12, Redburn-street, Chelsea, S.W.; F. SHEPPARD, Kidwelly, Carmarthenshire; H. W. SHIPMAN, 63, Harcourt-street, Newark-on-Trent; J. D. SIMPSON, 27, Palmerston-street, Montrose; F. B. SINCLAIR, care of Jardine, Matheson and Co., Shanghai, China; Mrs. N. F. SMITH, “Dunedin,” Clacton-on-Sea; W. SNOWDEN, Charnwood House, Epworth, Doncaster; A. P. SOUTHEE, Edgecombe, Folkestone; Rev. W. SPIERS, M.A., 110, Boulevard, Hull; C. P. STEVENS, Wellesbourne House School, Acock's-green, Birmingham; C. STEWART, M.A., Charterhouse, London, E.C.; Captain J. J. STUART, R.N., 4th Cruiser Squadron; Rev. T. ERSKINE SWANZY, Hibaldstow Vicarage, Brigg; L. H. E. TACCHI, 70, Park-road, Exeter; DAN THOMAS, 128a, Penarth-road, Cardiff; Rev. L. J. THOMAS, Swilland Rectory, near Ipswich; Rev. W. A. TODD, 82, Balmoral-terrace, Middlesbrough; C. O. TUCKEV, Charterhouse, Godalming; E. E. TURNER, Grange-hill, Coggeshall S.O., Essex; Miss E. C. WALKER, 59, Brixton-hill, S.W.; A. G. WAY, “Stanmer,” Argyle-road, West Ealing, W.; J. WEIR, 17, Rossetti-buildings, Westminster, S.W.; Dr. SIDNEY WHITAKER, Waterloo, Liverpool; WM. WILLOTT, 34, Langshaw-street, Old Trafford, Manchester; Miss J. M. WILTSHIRE, Braunton Mansions, Rosebery-avenue, E.C.; T. WINTER, Airton, Bell Busk, via Leeds; Mrs. M. S. Z. WYATT, 20, Kempsford-gardens, Earl's Court, S.W.; Miss M. S. YUILE, 49, Cadogan-street, Glasgow.

J. H. ANDRÉ, Dawson-place Mansions, Pembroke-

square, W.; Mrs. M. E. BELL, 36, Balham-grove, Balham, S.W.; Miss E. L. BLACKSTONE, 7, Richmond-hill, Bath; Miss A. L. CATTO, M.A., 18, Claremont-terrace, Edinburgh; Mrs. M. L. COX, Adyar Studio, Bedford-park, Chiswick; R. A. CRAIG, Beech-hill, Kingsland, Shrewsbury; J. DODDS, 22, Strathearn-road, Edinburgh; Miss E. DUNCAN, 36, Roseburn-street, Edinburgh; J. H. FITTON, 67, Norman-road, Birkby, Huddersfield; Miss R. C. M. FORBES, 22, Morningside-place, Edinburgh; J. FRASER, 18, Park-road, Leith; W. HARVEY, 31, Comiston-drive, Edinburgh; J. A. D. HENDERSON, 97, Donegall-street, Belfast; A. HERON, 14, Merchiston-park, Edinburgh; F. W. KEDDIE, 12, Comely Bank-terrace, Edinburgh; H. LAWS, The Foot-hills, Nordhoff, California, U.S.A.; Miss H. B. MACRAIR, 97, Colinton-road, Edinburgh; Miss I. E. MCINTOSH, 7, Maxwell-street, Edinburgh; Miss H. K. MILNE, 13, Brunstane-road, Joppa, Edinburgh; Miss J. M. MURIE, 47, Bellevue-road, Edinburgh; Miss J. B. NASMYTH, 22, Lomond-road, Edinburgh; G. J. OVER, "Woodcroft," Hadley-road, New Barnet; A. W. POWELL, M.A., "Colworth," Selden-road, Worthing; W. E. REDDING, 27, St. Ninians-terrace, Edinburgh; J. H. VAGG, 43, Abbey-road, Brighton; Miss F. L. WICKELGREN, "Holmsdale," Queen's-road, Buckhurst Hill, Essex; A. WRIGHT, A.K.C. (Lond.), 45, Eden-grove, Holloway, N. Miss L. BARR, 63, Montgomery-street, Edinburgh; Miss A. B. DEANS, 202, Bruntsfield-place, Edinburgh; Miss I. GOODLET, 11, Dundonald-street, Edinburgh; Miss M. B. INGRAM, 17, Cornwall-street, Edinburgh; C. H. PARKER, Wickhambrook, near Newmarket; J. PRINGLE, 33, Wick-place, Edinburgh; G. W. WIGHT, 35, Dick-place, Edinburgh; Miss A. C. WRIGHT, 30, Chalmers-street, Edinburgh; Dr. A. M. MALCOLMSON, Dalveen, St. John's-road, Corstorphine, N.B.; J. A. WOODHEAD, Newport House, Headingley, Leeds.

NEW FELLOWS.

R. E. F. FOULGER, Shrewsbury; WM. TICKELL, Newcastle-on-Tyne.

PASSED ADVANCED EXAMINATION.

J. MERCHANT, Sheffield; *THEO. L. STEVENS, Mount Roskill, Auckland, N.Z.; *ROBERT MCINTOSH SANGSTER, Toronto, Canada; LOUIS HARTLEY, HERBERT HARD-AKER, J. W. HARTLEY, Burnley; Miss LLEWELLYN, Earl's-court, S.W.; *Mrs. GRACE LEES, Buxton; Mrs. C. E. COULING, Edinburgh; HARRY E. READE, Lincoln; *JAMES UNDERHILL, Idaho Springs, Colorado, U.S.A.; WM. ARTHUR KER, A.M.I.C.E., Glasgow.

PASSED PRELIMINARY EXAMINATION.

Miss H. E. FREER, West Hampstead; B. F. SCHUBERT, Washington, D.C., U.S.A.; Mrs. C. J. BOOKER, Stoke Newington, N.; Miss M. E. HULBERT, Haverstock-hill, N.W.; *H. T. GARDNER, Islington; *Miss M. HARRINGTON, Miss M. GUILDFORD, Brighton; T. B. THOMSON, *Miss H. HALFORD, W. Hampstead, N.W.; J. H. SMITH, Bolton; *Miss F. M. HESS, London, N.W.; E. W. McNAB, Miss E. P. HARVIE, Miss M. ARBUTHNOT, *J. M. STEWART, *GEO. M. WOODROW, *JAS. URQUHART YOUNG, *Miss J. A. STEVEN, *JAS. L. HAIR, Glasgow; Miss A. M. STOCK-BRIDGE, HARRY HEFFER, *GEO. REYNOLDS, ARTHUR EYRES, *A. D. AMEY, Cambridge.

N.B.—Successful candidates will please note that there will unfortunately be some delay in the receipt of their certificates owing to our being unable to obtain the signature of Dr. Pollen, who is still in India.

* Denotes that the candidate has passed with distinction.

Meetings, B.E.A.

At the Extraordinary General Meeting held at 14, Norfolk-street, Strand, on Monday, March 9, the following resolution was passed unanimously:—

That the first paragraph of Article 11 of the Articles of Association be amended by deleting the words after "the Association" down to (a) and substituting the following: "The Annual General Meeting shall be held on such date in either of the months of June or July as the Council may decide."

The monthly meeting of the Council took place immediately after the Extraordinary General Meeting. Mr. Cowper presided. Present: Misses Henningsen, Lawrence, O'Brien and Schafer, Messrs. Chatterton, Cox, Farnes, Hollis, Kelly, Maitland, Mudie, Nicholl, Phillimore, Rolston, Southcombe and Warden. In attendance: Messrs. Blott, Clegg, Mann, Millidge and Wackrill.

Mr. Blott explained the terms of the agreement of the new offices in Museum Station Buildings. The Council having unanimously approved, the agreement was executed by the chairman of the meeting and the Secretary on behalf of the Association. It was decided that as soon as possible a reading-room should be set apart once a week in the evening for the use of members.

A suggestion was submitted by Mr. Mudie that a propaganda stamp for use on envelopes with postage-stamps should be prepared and issued by the Association. The idea was approved, and the Secretary promised to have a design prepared.

Miss Schafer reported that out of forty songs which they had selected for inclusion in the new song-book, twenty-eight had already been translated into Esperanto.

With reference to the Franco-British Exhibition, Mr. Mudie reported that the Education Section had consented to include such things concerning Esperanto as related to the teaching of the language in this country. (We would suggest that if any of our readers have matter which they think would be of use for the exhibit, they communicate with Mr. Mudie, care of B.E.A.)

It was decided that the Annual General Meeting should be held on Whit Monday, at 5 o'clock p.m., subject to confirmation of the resolution passed at the Extraordinary General Meeting of members held the same evening.

§ § §

Delegate Councillors.

Names of Delegate Councillors whose election has been notified to the Association up to March 15, together with those of the previous year, where no notification of change has been made:—

Acton.—Mr. L. A. Gill.

Battersea.—Mr. W. Phillimore.

Bedford.—Mr. Ernest Pointer.

Bournemouth.—Mr. J. F. H. Woodward.

Brighton and Hove.—Mr. H. W. Southcombe.

Brixton.—Mr. E. W. Eagle.

Buxton.—Messrs. Sydney Taylor and J. A. Lees.

Deal.—Mr. C. E. Cowper.

Dover.—Mr. J. M. Finez.

Edinburgh.—Messrs. W. M. Page, C. T. Macgregor, M.A., John Dishart, Andrew Wilson, A.M.I.C.E., L. J. Caw, Alexander Easson, James Ford, James Malloch, and A. T. Whitehead, Misses M. C. Jolly, M.A., E. D. Deans, Annie Robb, Bessie Dishart, Agnes B. Mackenzie, and E. S. Muir.

Glasgow.—Miss J. Dalgleish, Messrs. G. D. Buchanan, Thomas Yuile, Wm. Toner and B. F. White.

Harrogate.—Mr. R. H. Swainson.

Hastings.—Mr. A. J. Adams.

King-ton-on-Thames.—Mr. F. H. Lowe, M.A.

Leeds.—Messrs. T. Hoskison and J. Woodhead.

Leicester.—Mr. H. W. Diamond.

Leith.—Mr. J. Robbie.

London.—Messrs. S. H. Farnes, G. M. Hollis, and H. Bolingbroke Mudie, Mrs. Nicholl, Mrs. Sheehan, Misses Lawrence, O'Brien and A. Schafer.

Manchester.—Messrs. C. Slater and W. Bailey.

Putney.—Mr. P. J. Kelly.

Rhos.—Mr. G. Meirion Griffith.

West London.—Mr. S. Maitland.

West Norwood.—Mr. H. F. Höveler.

§ § §

La Manio por "Plibonigoj."

OPINIOJ DE LA PLEJ MALNOVA BRITA ESPERANTISTO.

Ni ĵus ricevis de S-ro J. Rhodes (Esp. 5,260) la sekvantajn eltiraĵojn el letero de li ricevita el malproksima Alasko, de S-ro R. H. Geoghegan, la plej malnova Brita propagandisto:—

Ne havante libertempon por skribi al vi detale pri viaj demandoj, mi diros al vi en unu vorto ke, laŭ mia opinio, la laboroj de la Delegacio havas por la Esperantistaro signifon neniel pli gravan, ol por la angla lingvo, havas la amuzaj reformoj de Sinjoro Roosevelt, kiuj jam estas tiel mortaj, kiel haringo peklita.

"Plibonigojn" mi jam longan tempon ne diskutadas: la tempero en kiu necesas, ke oni estu apologiisto por Esperanto, estas pasinta. Al tiuj — plejparte novaj alvarbituloj aŭ personoj, kiuj tute ne posedas la lingvon — kiuj proponas al mi "ŝanĝojn" kaj "plibonigojn," mi senescepte respondas, ke Esperanto nek estas nepraktika scienca ludilo, nek nepruvita propono de revema filologiisto, sed ĝi estas lingvo ekzistanta, kurante uzadata (de dekoble pli multe da homoj ol ĉiutage parolas la lingvon, ekzemple, de la Aleŭtoj); lingvo efektiva; lingvo viva. Jes, viva, mi insiste diras, kaj centfoje pli vere viva, ol ia ajn lingvo natura; ĉar ne sole ĝin parolas tute facile kaj fluante kelkaj miloj da personoj, sed ankaŭ ĝi estas la kronanta floro de la plej vivoplenaj branĉoj de la trunko pralingva Eŭropa. Lingvon, entute konstruitan el vortradikoj, kiuj saltas ĉiuhore de la lipoj de ĉiu ano de la Eŭropa civilizacio, sole malsaĝulo kuraĝus nomi morta. Kontraŭe, ĝi estas la kvintesenco de la vivo.

Kaj lingvo viva estas la netuŝebla posedaĵo de tiuj, kiuj ĝin uzas. Mi skribis al S-ro B——, ke la propono de la Delegacio reformi Esperanton estas senhontaĵo ne malpli insulta, ol se la Hotentotoj proponus reordigi la decidojn de la franca Akademio. La ago de la komitato estas infane ridinda. Ĉar Esperanto estas efektiva, praktika, por ĉiuj celoj taŭga, plene pruvita dum preskaŭ kvarono de jarcento, internacia komunikigilo, kaj ĉar la Delegacio havas sub la mano amason da teoria materialo pri lingvoj internaciaj, tute ne pruvitan nek eldraŝitan, sed kiun ĝi volas ekprovi por efektivigi siajn teoriajn revojn — tial decide estas, ke, en tiun por ĉio taŭgan, eminentan praktikan, plenege pruvitan lingvon, oni enŝovu siajn dubajn, nebulajn, teoriajn plibonigojn, kiuj nepre efektivigos, por ke ĝi tuj fariĝu neplibonigebla, ĉiamtaŭga por ĉiuj celoj internacia komunikigilo de la unua rango. Ridinde!

En la lingvon Esperanton neniu havas la rajton enkonduki eĉ la plej malgrandan ŝanĝon sen la konsento de la tuta Esperantistaro: en la "Fundamenton" de la lingvo neniu havas la rajton enkonduki ŝanĝon, krom la kreinto de la lingvo mem. La fakto, ke la Delegacio volus fari en Esperanto "ŝanĝojn," estas tiel same grava, kiel se la anoj de fratolina lernejo "reguligus" la senregulajn francajn verbojn. Ni restu trankvilaj kaj ridu la infanajn faradojn de la Delegacio. Kiu volas plibonigi kaj ŝanĝi Esperanton similas al iu, kiu ne volas veturi en vagonaro, ĉar li ne plene komprenas aŭ ŝatas ĉiujn partojn de la lokomotivo.

Alasko.

R. H. GEOGHEGAN.

Answers to Correspondents.

R. F. V. (*Tolok, Celebes*).—(1) For "Diamonds" at cards the word is KAROO; "king of diamonds," KAROA REGO. (2) GRIMPI = to climb, thus: grimpanta kreskaĵo, climbing plant, creeper; the word, though occasionally used by good writers, does not appear in the latest word-books (the German), revised by Dr. Zamenhof. (3) APIO is smallage, wild celery (*Apium graveolens*). Parsley is PETROSELO (*Apium petroselinum*). (4) Do not understand your question. (5) HELIKO = snail (the shell-bearing mollusc, Latin, *helix*); LIMAKO is slug (shell-less, Latin, *Limax*). KARDONO = Cardoon, the leaves and stalks of which are eaten in salads; Latin, *Carduus*; Fr., *cardon*, *chardon*; Sp., *cardon*. In making use of such words as these, which are not yet in the dictionaries, authors should always give an explanatory footnote. (6) Dekstruma and maldekstruma; used in "Esperanto," we believe you are right in thinking refer to the political "Right" and "Left"; we do not know who originated the terms. (7) For an explanation of "kadoj," Cadets, and "oktobristoj," Octobrists, write to a Russian samideano. (8) Scarlet-runner, FAZELO; Sweet-pea, BONODORA PIZO or LATIRO (Latin, *lathyrus*). (9) To marshal (in line), ORDIGI, ENVICIGI.—E. A. M.

A. W. H. (*Mossley*).—Responde al via demando pri LA SUFIKSO IG KUN TRANSIRA VERBO, ni ne povas pli utile fari, ol citi la vortojn de D-ro Zamenhof en *La Revuo*. "Oni ofte demandadis sin, ĉu kun la verbaj radikoj 'igi' signifas 'igi -anta' aŭ 'igi -ata.' Sed la demando por si mem estas ne ĝusta, ĉar 'igi' kun verbo signifas nek 'igi -anta,' nek 'igi -ata,' sed nur 'igi -i,' sekve ĝi povas tre bone esti uzata en ambaŭ sencoj (aktiva aŭ pasiva). En la plimulto da okazoj la senco de 'ig' en verboj prezentas absolute nenian malklaraĵon; sed en tiuj okazoj, kie malkomprenigo povas aperi, ni devas ĝin eviti ne per senbezona katenado de la senco de 'ig,' sed per precizigo de nia frazo mem. Ekzemple, ni ne povas diri 'sciigi amikon novaĵon,' sed ni povas diri 'sciigi amikon pri novaĵo' aŭ 'sciigi novaĵon al amiko'; ambaŭ frazoj estas tute regulaj kaj ambaŭ estas tute klaraj, — kial do ni devas demandi nin, kiu el la diritaj frazoj estas la sole bona? En frazo, en kiu la verbo kun 'ig' havas du komplementojn, la akuzativo kaj prepozicio montras tute klare la rilaton inter la ambaŭ komplementoj; frazo, kiu havas nur unu komplementon, estas ordinare tute klara, ĉar la forestado de la dua komplemento per si mem jam montras la sencon de la frazo (ekzemple, se mi, sen plua precizigo per 'al,' diros 'mi manĝigas mian ĉevalon,' neniu dubos pri la senco de la frazo); fine en tiuj tre maloftaj okazoj, kiam ni efektive povas timi malkomprenigon, ni ja tute ne bezonas aktivigi aŭ pasivigi la sencon de la sufikso 'ig,' sed ni povas tute bone kaj regule aktivigi aŭ pasivigi la verbon, dirante 'manĝantigi' kaj 'manĝatigi.' La sufikso 'ig' per si mem havas sencon tute difinitan (fari, lasi, kaŭzi); ĝi fariĝas neklara nur tiam, kiam ni krom ĝia propra senco nepre volas altrudi al ĝi ian sencon aldonan, kiun ĝi per si mem ne havas kaj ne devas havi kaj kiu (en okazo de efektiva neceseco) devas esti esprimata per alia rimedo (ekzemple, sencon de aktivigado aŭ pasivigado, de daŭrigado aŭ momentigado, k.t.p.). Ĉi tiu klarigo nepre, ni kredas, forigos vian malfacilaĵon kaj ĝi ankaŭ pravas la ĝustecon de viaj argumentoj. "Havigi" signifas to cause to have, ekzemple, mi havigis al li ĉevalon, I procured him a horse, I got a horse for him. Ŝajnas al ni, ke la kunmetaĵo "ekkaptadi," "ekvidadi," "ekvojaĝadi," k.a., estas tute regulaj.—E. A. M.

Fako de Korespondado Internacia (F.K.I.).

Sub tiu ĉi rubriko oni enpresas malgrandajn anoncojn de tiuj el niaj legantoj, kiuj deziras korespondadi kun alilanduloj. Ĉiu anoncanto devas pagi ses pencojn (25 spesdekojn) por trilinea enpresaĵo kiel sube (pli ol tri linioj po tri pencoj por ĉia komencita linio); ĉiu MEMBRO de la Asocio havas la rajton fari unu enpresaĵon senpage. *Bonvolu skribi legeble, rekte al la Redakcio.*

304. **Beziers (Francujo).**—S-ro J. Fize, *an Pastissou*, sendos cent malsimilajn poŝtmarkojn el francaj kolonioj kontraŭ cent malsimilaj poŝtmarkoj el aliaj ajn kolonioj.

345. **Oranienburg (Germanujo).**—S-ro J. Keller, *Kolonio "Eden,"* korespondas kun maturuloj pri New-thought-filozofio.

352. **Pampanga (Filipinaj Insuloj).**—S-ro Gabriel P. Flores, *Sagasta 7, San Fernando*, deziras korespondadi Esperante aŭ angle kun niaj legantoj nur per ilustr. pkartoj.

353. **Dresdono (Germanujo).**—S-ro Leo Weide, *Klotzsche*, gimnaziano, deziras korespondi kun ekstereŭropaj aŭ koloniaj gesamideanoj.

354. **Dublin (Irlando).**—S-ro Herbert R. Booth, *14, Grosvenor-road, Rathmines*, deziras korespondi kun alilanduloj per ilustr. poŝtkartoj. Ĉiam danke respondos.

355. **Huddersfield (Anglujo).**—S-ro Ernest Lee, muzikisto, *45, Blacker-road, Birkby*, deziras interŝanĝi ilus. pkartojn kun alilandanoj. Tuj kaj ĉiam respondos.

356. **St. Malo de Phily, Ille et Vilaine (Francujo).**—F-ino B. Schlégel, tre deziras korespondadi kun rusaj gesamideanoj. Ĉiam respondos akurate.

357. **Podolia (Rusujo).**—S-ro J. William Barday, *Winnitza* deziras korespondadi kaj interŝanĝi markojn kaj bonmorajn kartojn kun geesp-oj ekster-Eŭropaj.

358. **Hobart (Tasmania).**—F-ino C. Travers, *Heathfield, Davey-street*, deziras korespondadi.

359. **Völkermarkt-Kärnten (Aŭstrujo).**—S-ro Paul Koschier, instruisto, intencas publikigi priskribojn pri vilaĝaj lernejoj eksterlandaj en sia pedagogia ĵurnalo. Li petas, ke anglaj instruistoj sendu tiajn sciigojn, poŝtkarte aŭ letere.

360. **Peterburgo (Rusujo).**—S-ro Perott, prezidanto de Ruslanda Societo "Espero," *str. Simberskaja, 47, loĝ. 3*, volas korespondadi kun ĉiulandaj Esperantistoj, aparte kun medicinistoj pri medicinaj demandoj.

361. **Peterburgo (Rusujo).**—S-ro M. A. Sorokomlja-Sopoŝko, studento-medicinisto, *Vladimirskij pr., 10, loĝ. 10*, deziras korespondadi.

362. **Wanstead, Essex (Anglujo).**—S-ro S. Nicholl, *57, Gordon-road*, deziras gekorespondantojn por siaj kursanoj; nur poŝtkarte.

363. **Verdun, Meuse (Francujo).**—S-ro A. Coustenoble, *soldato je la 148a Inf-anta Fortikaĵo, Landrevcourt*, deziras korespondadi pri la militista vivo.

Oxford Local Examinations.

We have just been informed by the Secretary of the Local Examination Offices that the Delegates have recently resolved to add Esperanto (as an experiment) to the list of subjects for the Oxford Senior Local Examination. The first examination will be held in 1909. Regulations for that year have just been issued, and may be had direct from the Secretary, *Merton-street, Oxford*, or from Secretary, B.E.A. We appeal to our samideanoj to make this examination a success by entering for it in large numbers.

Instruistaj Kunvenoj ĉe la Venonta Kongreso en Dresdono.

Kiu havas la lernejon, tiu regos en la estonta tempo! Tial ni Esperantistoj atingos perfektan disvastigon de nia afero, kiam oni lernas kaj instruas la lingvon internacian en la lernejoj. Tion atingi estas la celo de ĉiuj fervoraj Esperantistoj, kvankam ili bone scias, ke tio ne estos atingebla en la plej proksimaj monatoj. Tial la Instruata Komitato de la Brita Esperantista Asocio proponis kunsidon de ĉiuj instruistoj (profesiaj kaj neprofesiaj) partoprenontaj la Kvaran Kongreson. Kuniĝo de niaj kolegoj estos utiliga por nia komuna afero. Ni scias, ke en ĉiuj landoj niaj samprofesiaj konsentis tiun laŭdindan proponon, kaj tuj ili sendis leterojn kaj poŝtkartojn, per kiuj ili sin anoncis. Niaj anglaj kolegoj prave opinias, ke germanaj instruistoj devas organizi la kunvenon, ĉar la Kongreso havas lokon en Germanujo, kaj ili nin petis, ke ni entreprenu la klopodojn por la afero. Ni aprobas tiun ĉi proponon kaj estas pretaj, fari la pluajn organizajn laborojn. Tion komunikante al ĉiuj tutmondaj kolegoj, kiuj intencas ĉeesti la Kongreson, ni petas, de nun sendi nomon, adreson, fakon de l' instruado, k.t.p., al ni. Dankinde niaj anglaj kolegoj nin helpas plue. Ili sendis la ricevitajn anoncojn Dresdenon. Ni ilin dankas korege, precipe S-ro Ch. Cowper, ilian prezidanton, je la nomo de nia komuna afero.

Kiel eble plej baldaŭ ni komunikos al la legantaro de tiu ĉi gazeto provizoran programon, k.t.p., pri la kunsido.

La Klubo de Instruistoj en Dresdono, KARL SCHÖNHERR, Instruisto, *Löschnitzstrasse 22 II.*

Peto.

La Esperantista Grupo en Bedford, Anglujo, komencis la tradukon de "New Arabian Nights," de R. L. Stevenson, kaj deziras konigi kun eksterlandaj grupoj (sed ne franca kaj germana) kiuj interŝanĝus tradukojn en reciproke kritikotajn. Oni volu skribi al S-ro E. Pointer, Hon. Sek., *Oakfield, Bedford, Anglujo.*

Buxton'a Kongreseto.

Ni ricevis la jenan leteron :—

ESTIMATA SINJORO,—Rilate al nia proponita kongreseto, mi volas sciigi vin, ke kaziĝe de la pli grava Edinburga kunveno, ni intencas forlasi nian projekton, esperante ke la taŭgeco de la Mezlando por tiaj kunvenoj siatempe estos konfesata, kaj dezirante ĉian sukceson al la Edinburga kunveno, je kiu kelkaj niaj grupanoj nepre ĉeestos. —Kun sincera saluto,

J. A. Lums.

Esperantista Centra Oficejo,

51, rue de Clichy, Paris.

En celo de propagando, la Esperantista Centra Oficejo eldonas la oficialajn verkojn de la Konstanta Komitato de la Kongresoj kaj de la Lingva Komitato, kaj aliajn verkojn, kiuj, pro sia speciala intereso, ne povus esti komerce espluatataj.

Ĉar kelkaj eraraj opinioj estis esprimataj pri la vera rolo kaj agado de la Centra Oficejo, mi uzas tiun okazon por memori al vi, ke, laŭ la Cirkulero Tria de la Organiza Komitato (25an de Novembro, 1906. Vidu "Esperantista Dokumentaro," kajero kvara, paĝo 63a), la Centra Oficejo estas privata institucio, sendependa je ĉiu societo kaj grupo, kiu estas uzata kiel sekretario de D-ro Zamenhof, por iliaj komunikoj al la Esperantistaro, kaj de la du oficialaj komitatoj (Konstanta Komitato de la Kongresoj kaj Lingva Komitato), kaj kiu donas ĉiujn sciigojn kaj informojn kiuj povas esti utilaj por la propagando kaj diskonigo de Esperanto. Por tiu lasta celo, ĝi komunikis, antaŭ kelka tempo, utilajn informojn al la Esperantistoj kaj opinias neutile respondi al eksteraj juĝoj, kiuj estis esprimataj okaze de tiu fakto.

G. CHAVET.

Noto.—Ĉiu persono, kiu deziras ricevi akurate ĉiujn eldonaĵojn de la Centra Oficejo, aŭ nur specialan serion tuj post ilia apero, nur bezonas por tio, sendi ian monsumon al la Centra Oficejo, kaj oni malfermos konton je ĝia nomo.

ESPERANTISTA DOKUMENTARO.

i.—Oficiala Parto.

Sekcio A.—Kongresoj.		Frankoj
Unua Kongreso universala de Esperanto (Boulogne) ..	0.50	
Dua Kongreso universala de Esperanto (Geneva) ..	1.50	
Tria Kongreso universala de Esperanto (Cambridge) ..	1.50	

Sekcio B.—Lingva Komitato.

1. Vortoj elĉerpitaj el Hamleto kaj ne troveblaj en Universala Vortaro ..	0.10
2. Pri la plenigo de la Universala Vortaro ..	0.10
3. Pri partcipa sufikso antaŭ verba finiĝo ..	0.25

Esperantista Societaro: Eldono, 30 Junio, 1906, 31 Decembro, 1906, 30 Junio, 1907, 30 Decembro, 1907 (*en presoj*) ĉiu 1.50

La Presse et les Congrès d'Esperanto (Kolekto de plej gravaj artikoloj de la ĵurnaloj francaj kaj anglaj, okaze de la tri unuaj Kongresoj de Esperanto) .. 1.25

Januaro, 1908.